

ENplus

Kvalitātes sertifikācijas shēma koksnes granulām

ENplus rokasgrāmata

Latvijas izdevums

2. daļa Sertifikācijas procedūra

2015. gada augusts

Izdevējs:

Eiropas Granulu Padome (*European Pellet Council*)

c/o Eiropas Biomasas asociācija (*AEBIOM - European Biomass Association*)

Place du Champ de Mars 2

1050 Brisele, Beļģija

E-pasts: enplus@pelletcouncil.eu

Mājaslapa: www.enplus-pellets.eu

Izdevējs Latvijā:

Latvijas biomasas asociācija LATbio

Skaistkalnes iela 1, Rīga, LV 1004, Latvija

E-pasts: enplus@latbio.lv

Mājas lapa: www.latbio.lv

Projekta mājas lapa: www.enplus-pellets.lv

PRIEKŠVārDS

Šis dokuments ir daļa no ENplus rokasgrāmatas 3. versijas, kurā tiek noteikta ENplus koksnes granulu kvalitātes sertifikācijas shēma. Rokasgrāmatā ir šādas daļas:

- 1. daļa. Vispārīgi
- 2. daļa. Sertifikācijas procedūra
- 3. daļa. Granulu kvalitātes prasības
- 4. daļa. Ilgtspējas prasības
- 5. daļa. Shēmas organizācija
- 6. daļa. Maksājumu grafiks

Šo daļu aktuālās versijas publicētas ENplus [www.enplus-pellets.eu] starptautiskajā tīmekļa vietnē un nacionālajā tīmekļa vietnē [www.enplus-pellets.lv].

Šis dokuments - ENplus rokasgrāmatas 2. daļa satur informāciju par šādām tēmām:

- ražotāja sertifikācijas nosacījumi
- tirgotāja sertifikācijas nosacījumi
- pakalpojuma sniedzēja sertifikācijas nosacījumi

Nacionālie licencētāji var izvirzīt konkrētus nacionālos noteikumus, lai ievērotu vispārējus likumus saistībā ar tirgotāju aprīkojumu un sūdzību pieņemšanu. Nacionālie noteikumi ir skaidri formulēti un izcelti tekstā.

SATURS

PRIEKŠVārds	3
ATSAUCES UZ NORMATĪVAJEM DOKUMENTIEM	6
1 STĀŠANĀS SPĒKĀ.....	7
2 VISPĀRĒJIE NOTEIKUMI	8
2.1 SERTIFIKĀTA UN LICENCES DERĪGUMS	8
2.2 SAISTĪTIE UZŅĒMUMI.....	8
2.3 APAKŠLICENCĒŠANA	9
2.4 IDENTIFICĒJOŠS MARKĒJUMS	9
2.4.1 ENplus ID.....	9
2.4.2 Sertifikācijas zīme.....	10
2.4.3 Kvalitātes zīme	10
2.4.4 Pakalpojuma apzīmējuma un pakalpojuma sniedzēja reģistrācijas numurs	11
2.5 PRASĪBAS MAISOS IEPAKOTĀM GRANULĀM	12
2.6 PRASĪBAS BIG BAG MAISIEM.....	13
2.7 REFERENCES PARAUGI.....	14
2.8 IEBILDUMU IZVIRZĪŠANA.....	14
3 GRANULU RAŽOTĀJU SERTIFICĒŠANA.....	15
3.1 RAŽOTĀJA SERTIFICĒŠANAS JOMA UN IEROBEŽOJUMI	15
3.2 GRANULU RAŽOTĀJU PIETEIKŠANĀS	16
3.3 GRANULU RAŽOTĀJU ĀRĒJĀ UZRAUDZĪBA	17
3.4 PRASĪBAS GRANULU RAŽOTĀJIEM	19
3.4.1 Kvalitātes pārvaldība.....	19
3.4.2 Izejvielas.....	20
3.4.3 Iekārtas un darba aprīkojums.....	20
3.4.4 Galvenie procesi	20
3.4.5 Pašpārraudzība	21
3.4.6 Sūdzību izskatīšana	22
3.4.7 Granulu kravas piegādes dokumentācija	23
3.4.8 Ilgtspēja	23
3.4.9 Ziņošanas pienākumi.....	23
4 GRANULU TIRGOTĀJA SERTIFICĒŠANA.....	25
4.1 TIRGOTĀJA SERTIFICĒŠANAS KONTEKSTS UN IEROBEŽOJUMI	25
4.2 GRANULU TIRGOTĀJU PIETEIKŠANĀS	26

4.3	GRANULU TIRGOTĀJU ĀRĒJĀ UZRAUDZĪBA	27
4.4	PRASĪBAS GRANULU TIRGOTĀJIEM	30
4.4.1	<i>Kvalitātes pārvaldība</i>	30
4.4.2	<i>Iekārtas un darba aprīkojums</i>	31
4.4.3	<i>Galvenie darba procesi</i>	32
4.4.4	<i>Pašpārraudzība</i>	32
4.4.5	<i>Sūdzību izskatīšana</i>	33
4.4.6	<i>Granulu kravas piegādes dokumentācija - pilnas kravas piegāde.....</i>	34
4.4.7	<i>Granulu kravas piegādes dokumentācija – nepilnas kravas piegāde gala lietotājiem</i>	34
4.4.8	<i>Ziņošanas pienākumi.....</i>	35
5	PAKALPOJUMU SNIEDZĒJU CERTIFICĒŠANA.....	36
5.1	PAKALPOJUMA SNIEDZĒJA CERTIFICĒŠANAS KONTEKSTS UN IEROBEŽOJUMI.....	36
5.2	PAKALPOJUMU SNIEDZĒJU PIETEIKŠANĀS	37
5.3	PAKALPOJUMU SNIEDZĒJU ĀRĒJĀ UZRAUDZĪBA	38
5.4	PRASĪBAS PAKALPOJUMU SNIEDZĒJIEM	41
5.4.1	<i>Kvalitātes pārvaldība</i>	41
5.4.2	<i>Iekārtas un darba aprīkojums</i>	42
5.4.3	<i>Galvenie darba procesi</i>	43
5.4.4	<i>Pašpārraudzība</i>	43
5.4.5	<i>Granulu kravas piegādes dokumentācija - pilnas kravas piegāde.....</i>	44
5.4.6	<i>Granulu kravas piegādes dokumentācija – nepilnas kravas piegāde gala lietotājiem</i>	44
5.4.7	<i>Ziņošanas pienākumi.....</i>	45
6	ATTIECINĀMIE DOKUMENTI	47
7	PIELIKUMS	48
7.1	IDENTIFICĒJOŠIE MARĶĒJUMI: KRĀSU KOMBINĀCIJAS UN KODI.....	48
7.1.1	<i>Krāsu kombinācijas.....</i>	48
7.1.2	<i>Krāsu kodi</i>	49

ATSAUCES UZ NORMATĪVAJIEM DOKUMENTIEM

EN 15234-2: Cietais biokurināmais. Kurināmā kvalitātes nodrošināšana. 2. daļa: Koksnes granulas nerūpnieciskai lietošanai

EN 14778: Cietais biokurināmais. Paraugu ņemšana

ISO 3166: Valstu un to administratīvi teritoriālā iedalījuma vienību nosaukumu kodi

ISO 17225-1: Cietais biokurināmais. Kurināmā specifikācijas un klases. 1. daļa: Vispārīgās prasības

ISO 17225-2: Cietais biokurināmais. Kurināmā specifikācijas un klases. 2. daļa: Koksnes granulu klasifikācija

ISO 9001: Kvalitātes vadības sistēmas – prasības

Piezīme: nacionālie cieta biokurināmo standarti, uzglabāšanas standarti vai prasības granulu ražošanai un izmantošanai, kas nav pretrunā ar iepriekšminētajiem standartiem var tikt pievienoti *Nacionālā Licencētāja LATbio* normatīvo atsauču sarakstam.

1 STĀŠANĀS SPĒKĀ

ENplus rokasgrāmatas 3. versijas 2. daļā ietvertie noteikumi stājas spēkā 2015. gada 1. augustā.

Uzņēmumi, kas tajā datumā jau ir sertificēti, līdz 2015. gada 31. decembrim var turpināt ražošanu un tirdzniecību saskaņā ar ENplus rokasgrāmatas 2.0. versijā ietvertajiem noteikumiem, nodrošinot piegādes dokumentu un iepakojuma noformējuma atbilstību Eiropas standartam EN 14961-2.

Ilgāks pārejas posms attiecas uz iepakojuma noformējuma un iepriekšējā *Sertificēšanas zīmoga* izmantošanu uz piegādes izziņām, reklāmas materiāliem (izņemot kravas mašīnas) utt. Šis periods noslēdzas 2016. gada 31. jūlijā.

Uzņēmumiem, kas tiek sertificēti pēc 2015. gada 31. jūlija, jāievēro ENplus rokasgrāmatas 3. versijas 2. daļa. No 2016. gada 1. janvāra *Inspicēšanas iestādēm* un *Sertificēšanas iestādēm* jāpārbauda uzņēmumu atbilstība šajā ENplus rokasgrāmatas 3. versijas 2. daļā ietvertajām prasībām.

2 VISPĀRĒJIE NOTEIKUMI

2.1 Sertifikāta un licences derīgums

Sertificēšanas zīmoga izmantošanas licence ir derīga, kamēr *Sertificētajam uzņēmumam* ir derīgs sertifikāts (ko izsniegusi *sertificēšanas iestāde*) un līdz licenciēšanas līgumu izbeidz LATbio vai *sertificētais uzņēmums*.

LATbio ir tiesības uz ierobežotu laiku apturēt licences līgumu vai to izbeigt, ja ir pārkāpti noteikumi, vai *sertificēšanas iestāde* uzskata, ka *sertificētais uzņēmums* vairs neatbilst prasībām, un tādēļ jāaptur vai jāatsauc sertifikāts. Ja *sertificētajam ražotājam* ir vairākas ražošanas vietas, licenci var apturēt vai atsaukt tikai vietai, kur konstatētas neatbilstības, un uz laika periodu, kas jāpavada to labošanai. Sertificētais ražotājs var turpināt izmantot sertifikācijas zīmi kokskaidu granulām, kas ražota citās uzņēmuma ražotnēs.

Sertifikāts ir derīgs uz vienu sertifikācijas periodu — trīs gadiem. Sertificācijas periods sākas ar sertifikāta izdošanu. *Sertificētie uzņēmumi* jaunu sertifikātu saņem katra sertifikācijas perioda sākumā.

Ja tiek izbeigts licences līgums, *sertificētā uzņēmuma ENplus ID* tiek ietverts melnajā sarakstā, un to vairs nevar piešķirt citam *sertificētajam uzņēmumam*. Bijušais *sertificētais uzņēmums* var pieteikties sertifikācijai no jauna un, izturot pārbaudi, var saņemt jaunu ENplus ID.

Melnajā sarakstā ENplus prečzīmes nepareiza lietojuma vai krāpšanas dēļ iekļautie *sertificētie uzņēmumi* var saņemt aizliegumu uz laiku līdz diviem gadiem.

2.2 Saistītie uzņēmumi

Saistītu uzņēmumu gadījumā ENplus licence var ietvert vairāk nekā vienu juridisko personu. Saistītie uzņēmumi pilnīgi vai daļēji pieder juridiskajai personai - *sertificētajam uzņēmumam*. Šādai juridiskajai personai ir tiesības likt *saistītajam uzņēmumam* ievērot *rokasgrāmatas* un *Latvijas biomasas asociācijas LATbio* prasības. *Saistīto uzņēmumu* raksturīgākie gadījumi ir:

- ražotāji ar vairākām ražotnēm, kas darbojas kā atsevišķas juridiskas personas un pilnīgi vai daļēji pieder ražotāja juridiskajai personai - *sertificētajam uzņēmumam*;
- ražotāji ar tirdzniecības organizāciju pašu ražotajām granulām kā atsevišķa juridiska persona, kas pilnīgi vai daļēji pieder juridiskajai personai - *sertificētajam uzņēmumam*;
- tirgotāji ar reģionālajām tirdzniecības organizācijām, kas darbojas kā atsevišķas juridiskas personas un pilnīgi vai daļēji pieder ražotāja juridiskajai personai - *sertificētajam uzņēmumam*;
- pakalpojumu sniedzēji, ar kuriem noslēgts līgums, kas pilnīgi vai daļēji pieder juridiskajai personai - *sertificētajam uzņēmumam*.

Saistītos uzņēmumus apstiprina *Latvijas biomasas asociācija LATbio*. Sertificētajiem uzņēmumiem jāsniedz saistīto uzņēmumu saraksts, kas pievienots iesniegumam, un jāziņo par jebkādam izmaiņām vai papildinājumiem saistībā ar uzņēmuma struktūru.

2.3 Apakšlicencēšana

Apakšlicencēšanu var izmantot, lai atļautu granulu kravu tirdzniecību “uz papīra” bez nepieciešamības sertificēt virtuālo tirgotāju. Virtuālais tirgotājs nedrīkst fiziski pieskarties granulām vai slēgt līgumu ar pakalpojumu sniedzēju, kas fiziski pieskaras granulām. Tie var būt starpuzņēmumu tirdzniecības brokeri vai mazumtirdzniecības tirgotāji, kas strādā tikai konkrēta *sertificētā tirgotāja* labā. Apakšlicencētie tirgotāji drīkst pārdot sertificēto granulu kravu, ja noslēgts *apakšlicences līgums*. Tas jāparaksta gan apakšlicences tirgotājam, gan *sertificētajam tirgotājam*, un tas sniedz tiesības izmantot *sertificētā tirgotāja sertifikācijas zīmogu*. Par to divu nedēļu laikā no līguma noslēgšanas jāpaziņo Latvijas biomasas asociācijai LATbio. Apakšlicences līguma veidlapa atrodama starptautiskajā ENplus tīmekļa vietnē [www.enplus-pellets.eu] un LATbio veidotajā ENplus vietnē [www.enplus-pellets.lv].

Pamatprincips ir tāds, ka fiziska granulu pārvietošana jāveic *sertificētajiem uzņēmumiem*. Nesertificētam tirgotājam nedrīkst piederēt tāds tehnisks kokskaidu granulu aprīkojums kā uzglabāšanas vietas un piegādes transportlīdzekļi, un tas nedrīkst šādu uzdevumu veikšanai nodarbināt nevienu pakalpojumu sniedzēju.

2.4 Identificējošs marķējums

2.4.1 ENplus ID

Latvijas biomasas asociācija LATbio katram *sertificētajam uzņēmumam* izsniedz unikālu ENplus ID. Katrs ENplus ID sastāv no piecām rakstzīmēm un norāda, vai *sertificētais uzņēmums* ir tirgotājs vai ražotājs, kā arī tā izcelsmes valsti.

Ražotāji

Pirmās divas rakstzīmes norāda valsti, kur atrodas ražotne. Valstu kodi norādīti saskaņā ar ISO 3166-1-alpha-2. Trīs rakstzīmes aiz valsts koda (001 līdz 299) apzīmē konkrētās valsts *sertificētā ražotāja* numuru.

Ražotājam ar vairākām ražošanas vietām dažādās valstīs katrā valstī jābūt vismaz vienam ID.

Ja ražotājs pieprasa kopēju ID vairākām ražotnēm vienā valstī, ENplus ID tiek pievienots konkrētās ražotnes numurs. Ražotnes numurs redzams tikai uz sertifikāta (piemēram, “BE010-2”).

Tirgotāji

Pirmās divas rakstzīmes norāda valsti, kur atrodas *sertificētā uzņēmuma* granulu nodaļas galvenais birojs. Valstu kodi norādīti saskaņā ar ISO 3166-1-alpha-2. Trīs rakstzīmes aiz valsts koda (301 to 899) apzīmē konkrētās valsts *sertificētā tirgotāja* numuru.

Sertificētā uzņēmuma valstī esošie *saistītie uzņēmumi* (bez ražošanas vietas) darbojas ar konkrētā uzņēmuma ENplus ID. *Saistītie uzņēmumi*, kas neatrodas tajā pašā valstī, kur atrodas *sertificētā uzņēmuma* granulu nodaļas galvenais birojs, var izvēlēties, vai darboties ar mātes uzņēmuma ENplus ID vai saņemt ENplus ID ar tās valsts kodu, kur tie atrodas.

Ja ražotājam ir arī tirgotāja sertifikācija, tas var izmantot tā paša tirgotāja ID granulu pārdošanai visām ražotnēm.

Katrā ENplus granulu kravas piegādē obligātā minimālā prasība ir pārdevēja ENplus ID zīmogs uz piegādes dokumentiem neatkarīgi no tā, vai *sertificētajam uzņēmumam* ir fizisks kontakts ar granulām. Izmantojot *granulu maisus*, uz tiem jābūt kvalitātes zīmogam (skatiet prasības *granulu maisu sadaļā* 2.5).

1. attēlā redzams Beļģijas ražotāja ENplus ID paraugs - *sertificēšanas zīme*.

2.4.2 Sertifikācijas zīme

Katram *sertificētajam ražotājam* un *sertificētajam tirgotājam* ir unikāla *sertificēšanas zīme*, kas sastāv no ENplus logo un unikālā ENplus ID. Ražotājiem, tirgotājiem un pakalpojumu sniedzējiem (sertificētajiem un nesertificētajiem) aizliegts izmantot logo bez ID.

1. Attēls. *Sertificēšanas zīme (paraugs: granulu ražotājs Beļģijā)*

Kad izdots sertifikāts un parakstīts līgums ar LATbio, uzņēmumam tiek piešķirtas tiesības izmantot sertifikācijas zīmi savu produktu marķēšanai un reklāmas mērķiem, kamēr uzņēmums ietilpst attiecīgajos sarakstos ENplus tīmekļa vietnēs (starptautiskā tīmekļa vietne [www.enplus-pellets.eu] un nacionālajā ENplus tīmekļa vietnē (www.enplus-pellets.lv)). *Sertificēšanas zīme* jāizmanto tā, lai tā attiektos tikai uz ENplus sertificētajām granulām. *Sertificētiem uzņēmumiem*, kas ražo vai tirgo sertificētas un nesertificētas preces, jāizvairās no tāda iespaida radīšanas, it kā visa to produkcija un tirdzniecības preces būtu sertificētas.

Informāciju par atļautajām krāsām un krāsu kombinācijām skatiet pielikumā.

Sertificēšanas zīmogam jābūt vismaz 20 mm augstam. *Sertificētajam uzņēmumam* jā saglabā *Latvijas biomasas asociācijas LATbio* piešķirtā *sertificēšanas zīmoga* proporcijas.

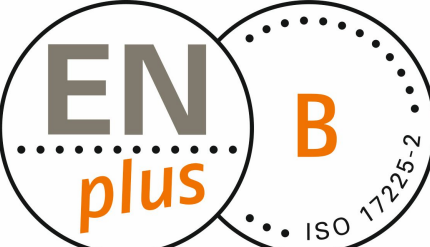
2.4.3 Kvalitātes zīme

Katrai kvalitātes klasei ir savs unikālais kvalitātes logo, ko drīkst izmantot tikai kombinācijā ar *Sertifikācijas zīmi*. Kvalitātes logo un *sertificēšanas zīmoga* kombināciju apvienojumu dēvē par

kvalitātes zīmi. Kvalitātes zīmei ir jābūt parādītai uz maisos iepakoto granulu etiķetes. Kvalitātes zīmi var izmantot mārketinga mērķiem, kas saistīti ar attiecīgo konkrētās kvalitātes klases produktu.

Dažādu kvalitātes klašu *Kvalitātes zīmes* ir parādītas 1. tabulā. (Ražotāja no Beļģijas ENplus ID)

1. Tabula. Kvalitātes zīmju piemēri kvalitātes klasēm ENplus A1, ENplus A2, ENplus B

ENplus A1 kvalitātes klases kvalitātes zīme	 BE 023
ENplus A2 kvalitātes klases kvalitātes zīme	 BE 023
ENplus B kvalitātes klases kvalitātes zīme	 BE 023

Vadlīnijas par atļautajām krāsām un krāsu kombinācijām ir atrodamas pielikumā.

2.4.4 Pakalpojuma apzīmējuma un pakalpojuma sniedzēja reģistrācijas numurs

Sertificētais apzīmējums tiek piešķirts sertificētā pakalpojuma sniedzējiem (skatiet 5. sadaļu). Tas ietver vienreizēju reģistrācijas numuru, kas piešķirts katram sertificētā pakalpojuma sniedzējam. Pirmās divas rakstzīmes norāda valsti, kurā atrodas pakalpojuma sniedzēja iekārtas. Valstu kodi norādīti saskaņā ar ISO 3166-1-alpha-2. Trīs rakstzīmes (900-999), kas redzamas aiz valsts koda, norāda sertificētā uzņēmuma numuru konkrētajā valstī. Lai pakalpojuma sniedzēja

reģistrācijas numuru atšķirtu no sertificētā ražotāja vai sertificētā tirgotāja ENplus ID, aiz numura norādīti burti "SP".

BE 912 SP

2. Attēls. ENplus pakalpojuma apzīmējums ar Beļģijas uzņēmuma pakalpojuma sniedzēja reģistrācijas numuru (paraugs)

Informāciju par atļautajām krāsām un krāsu kombinācijām skatiet pielikumā.

Pakalpojuma apzīmējums vai vismaz pakalpojuma sniedzēja reģistrācijas numurs jāizmanto uz visiem dokumentiem (piemēram, līgumiem, rēķiniem), kas saistīti ar ENplus sistēmā sniegtajiem pakalpojumiem.

Sertificētajam uzņēmumam jā saglabā Latvijas biomasas asociācijas LATbio piešķirtā pakalpojuma apzīmējuma proporcijas.

2.5 Prasības maisos iepakotām granulām

Granulu maiss ir iepakojuma vienība mazumtirdzniecībā. Granulu maisos var ietilpt līdz pat 30 kg granulu, kuru kvalitātes klase ir ENplus A1 vai ENplus A2. ENplus B kvalitātes klases granulu iepakojšana maisos nav atļauta.

Ir jānorāda tā uzņēmuma adrese, kura ENplus ID ir redzams uz maisa. Tas var būt uzņēmuma, kurš granulas iepako maisos, ID (nevis *Pakalpojumu sniedzēja reģistrācijas numurs*) vai tā uzņēmuma ID, kura maisu noformējums tiek izmantots. Informācijai par uzņēmumu, kas norādīts uz maisa, ir jā sakrīt ar informāciju par *Sertifikācijas zīmes* turētāju, kas norādīta ENplus tīmekļa vietnē. Nesertificēts uzņēmums drīkst norādīt savos reklāmas materiālos (tīmekļa vietnē, izdales materiālos utt.), ka tas pārdod ENplus sertificētās *Maisos iepakotās granulas*. ENplus Logo drīkst norādīt, tikai parādot maisu attēlu, uz kuriem ir *Sertifikācijas zīme*. Šādā gadījumā ir skaidri jānorāda *Sertificētais uzņēmums*, kuram pieder *Sertifikācijas zīme*.

Nekādā gadījumā nesertificēts uzņēmums nedrīkst uzdot *Sertifikācijas zīmi* par savējo; šādi tiek novērsta klientu maldināšana.

ENplus maisu noformējums ir jāapstiprina *Latvijas biomasas asociācijai LATbio* pirms maisu palaišanas tirgus aprītē.

Turpmāk norādītā obligātā informācija ir jānorāda uz etiķetes tās valsts valodā, kurā granulas tiek pārdotas:

- “Koksnes granulas” (gadījumā, ja tiek izmantota vecā *Sertifikācijas zīme* saskaņā ar Rokasgrāmatas 2. versiju ir jānorāda atbilstošā kvalitātes klase);
- ir jānorāda tā uzņēmuma nosaukums un adrese, kura *ENplus ID* ir redzams uz maisa.
- atbildīgā uzņēmuma *kvalitātes zīme* (skatiet 2.4.3. nodaļu);
- diametrs (6 mm vai 8 mm). Citu kurināmā īpašību norādīšana uz maisa ir brīvprātīga, taču šai informācijai ir jāatbilst turpmāk norādītajam:
 - robežvērtības norādītas atbilstoši *rokasgrāmatas 3. daļā* redzamajai *1. tabulai* (ietverot zīmi $\geq$ vai $\leq$ un vienību);
 - var norādīt precīzu robežvērtību katrai tehniskajai prasībai. Šādā gadījumā *Sarakstos iekļautam inspektoram* ir jāpaņem paraugi, un sarakstos iekļautai *Testēšanas iestādei* ir jāveic analīzes. Iesniedzot maisu noformējumu apstiprināšanai, visiem šādi marķētu granulu maisu ražotājiem jānosūta *Latvijas biomasas asociācijai LATbio* jaunākie laboratorijas ziņojumi. Ziņojumos(-ā) norādītajai informācijai ir jāsakrīt ar informāciju, kas tiek norādīta uz maisiem.
- norāde “Glabāt sausos apstākļos.”
- norāde "Lietot tikai apstiprinātās un atbilstošās kurināšanas sistēmās saskaņā ar ražotāja norādēm un nacionālajiem noteikumiem".
- neto masa (kg).

Uz maisiem norādītā papildu informācija nedrīkst būt nepatiesa vai maldinoša. Maisa noformējuma apstiprināšanas laikā *Latvijas biomasas asociācija LATbio* var pieprasīt pierādījumus vai liecību, lai pārliecinātos par uz maisa norādīto papildu informāciju. Granulu izcelsme jānorāda tikai saistībā ar ražotāja ID.

Sertificētajam uzņēmumam, kura *ENplus ID* uzdrukāts uz maisa, *Latvijas biomasas asociācijai LATbio* jāiesniedz apstiprināšanai katra maisa etiķetes precīza kopija neatkarīgi no tā, vai tās zīmols ir savs.

2.6 Prasības Big Bag maisiem

ENplus sistēmā ietvertas divas *Big Bag maisu* kategorijas (līdz 1,5 tonnām): apzīmogoti *Big Bag maisi* un neapzīmogoti *Big Bag maisi*.

Apzīmogoti Big Bag maisi

Ja *Big Bag maisi* apzīmogoti ar attiecīgā uzņēmuma *ENplus ID* zīmogu (piepildītā stāvoklī), *Big Bag maisus* var tirgot kā nelielos granulu maisus. Ja *Big Bag maisi* tiek tirgoti nesertificētam tirgotājam vai gala lietotājam, uz maisiem jānorāda *granulu maisiem* nepieciešamā informācija (skatiet 2.5. sadaļu). Granulas no *Big Bag maisiem* tieši gala lietotāja piegādes transportlīdzekļos bez sijāšanas drīkst iepildīt tikai pie nosacījuma, ja piegādes ķēdē nav iestāties nesertificēts tirgotājs.

Neapzīmogoti Big Bag maisi

Granulas neapzīmogotos *Big Bag maisos* tiek uzskatītas par granulu kravu. Attiecīgi ir jāizpilda ar to saistītās prasības.

2.7 References paraugi

References parauga analīze kalpo par pamatu, izskatot ar kvalitāti saistītas klientu sūdzības ("uzņēmums uzņēmumam" un gala lietotāji).

Ikreiz iekraujot transportlīdzekli, *sertificētajiem uzņēmumiem* jāpaņem vismaz 500 g references parauga. Ja piegādes dienā veiktas mazāk nekā trīs iekraušanas uz vienu iekraušanas punktu, parauga kopējai masai jābūt vismaz 1,5 kg uz katru iekraušanas punktu.

Atsauces paraugi jāņem iekraušanas procesa laikā, vēlams no krītoša (plūstoša) materiāla. Paraugi jāuzglabā atbilstošos apstākļos vismaz deviņus mēnešus. Paraugi jāapzīmogo (piemēram, izmantojot maisus ar lipīgu noslēdzošo daļu), un jānorāda paraugu ņemšanas punkts, datums, kvalitātes klase, ja tā atšķiras no ENplus A1, un kravas mašīnas numurzīmes.

Granulu maisiem atsauces paraugi nav jāuzglabā.

2.8 Iebildumu izvirzīšana

Pieteicēji un *sertificētie uzņēmumi* var iesniegt apelāciju, rakstiski aizpildot iebildumu *Starptautiskajai administrācijai* pret šādiem lēmumiem:

- sertifikācijas atteikums;
- jaunu uzraudzības inspekciju pasūtījums;
- ārkārtas inspekcijas pasūtījums;
- biežāku inspekciju pasūtījums iekšējās uzraudzības ietvaros;
- sertifikāta un/vai licences apturēšana un atcelšana;
- piedevas izslēgšana.

Iebildums tiek pieņemts tikai tad, ja pieteicējs vai *sertificētais uzņēmums* ir pierādījis, ka konkrētais lēmums pārkāpj tā tiesības. Rakstisku lēmumu par iebildumu divu nedēļu laikā izsniedz ENplus valde. Lēmuma pieņemšanā nepiedalās neviena persona, ko tieši skar iebilduma lēmums.

3 GRANULU RAŽOTĀJU CERTIFICĒŠANA

3.1 Ražotāja sertifikācijas joma un ierobežojumi

Fakts, ka ražotājs ir ierindots visās attiecināmajās ENplus tīmekļa vietnēs (starptautiskā ENplus tīmekļa vietne [www.enplus-pellets.eu] un valsts ENplus tīmekļa vietne [www.enplus-pellets.lv]) apliecina, ka uzņēmums atbilst sertifikācijas sistēmas specifikācijām un ir parakstījis licences līgumu ar LATbio. Tas ietver izejvielu sagādi un apstrādi, granulu ražošanu, uzglabāšanu, transportēšanu, iepakojšanu, kvalitātes kontroli, personāla kvalifikāciju, sūdzību izskatīšanu un dokumentācijas prasības. Visi procesi tiek pārbaudīti ikgadējā inspekcijā, ko veic *sarakstā iekļauts inspektors*, kuru iecēlusi sarakstā iekļauta *Inspicēšanas iestāde*.

Granulu ražotāja sertifikācijā neietilpst:

- granulu tirdzniecība no citiem granulu ražotājiem;
- *nepilnas kravas piegāde* gala lietotājiem.

Ražotājiem, kas vēlas šīm darbībām piedāvāt sertificētas granulas, nepieciešama papildu tirgotāja sertifikācija un jāiziet regulāras tirgotāja inspekcijas, ko veic *sarakstā iekļauti inspektori*, kurus iecēlusi sarakstā iekļauta *Inspicēšanas iestāde*. Sertificētajam ražotājam jāziņo *Latvijas biomasas asociācijai LATbio* par pakalpojumu sniedzējiem, ar kuriem noslēgts līgums par granulu iepakojšanu maisos. Pirms tiek uzsākta nesertificēta pakalpojumu sniedzēja iepakojšanas maisos darbība, tā jāinspicē. Sertificēts ražotājs atbild par pakalpojumu sniedzēju, ar kuriem noslēgts līgums, veikumu. Pakalpojumu sniedzējiem paredzētie noteikumi izklāstīti 5. sadaļā. Uz visu pārdošanu no rūpnīcas attiecas ražotāja sertifikācija un nav nepieciešama tirgotāja sertifikācija. Par sertifikācijas vajadzību uzņēmumiem ar dažādām darbībām skatiet 3. attēlu.

3. Attēls. Dažādās sertifikācijas prasības atkarībā no ražotāja uzņēmējdarbības pasākumiem

3.2 Granulu ražotāju pieteikšanās

Granulu ražotāji var iesniegt sertifikācijas pieteikumu *ENplus Kompetentai administrācijai*. *Kompetentā administrācija* ir *Starptautiskā administrācija* vai konkrētās valsts *Nacionālā administrācija*, kur atrodas ražošanas vieta¹. Latvijā Nacionālās administrācijas funkcijas pilda LATbio.

1. Pieteicējiem jāapmeklē *ENplus* starptautiskā tīmekļa vietne (www.enplus-pellets.eu) un jāpārbauda, vai valstī, kurā atrodas ražošanas vieta, ir *Nacionālā administrācija*.

Ja valstī, kur atrodas ražošanas vieta, nav *Nacionālās administrācijas*, pieteicējam *ENplus* tīmekļa vietnē jālejupielādē un jāizlasa šīs *rokasgrāmatas* attiecināmās sadaļas un "Granulu ražotāja pieteikuma veidlapa".

Ja valstī, kurā atrodas ražošanas vieta, ir *Nacionālā administrācija*, pieteicējam jānospiež uz *Nacionālā licencētāja* *ENplus* tīmekļa vietnes saites un jālejupielādē pieteicēja dokumentu un nodevu plāna vietējās versijas. Latvijā Nacionālās administrācijas un licencēšanas funkcijas pilda Latvijas biomasas asociācija LATbio.

2. Pieteicējam jāizvēlas un jāslēdz līgums ar sarakstā iekļautu *Inspicēšanas iestādi* ikgadējas ražošanas inspekcijas veikšanai un ar sarakstā iekļautu *sertificēšanas iestādi*² (līguma derīguma termiņam jāsakrīt ar sertifikācijas derīguma termiņu). Ja pieteikums iesniegts *Nacionālajai administrācijai*, *sertificēšanas iestādei* jābūt *Nacionālajai sertifikēšanas iestādei*³.

Pieteicējs drīkst izvēlēties sarakstā ietvertu *testēšanas iestādi* granulu analīzei vai inspekcijas līgumā ietvert laboratorijas pakalpojumus.

3. Granulu ražotājs nosūta pieteikumu *Latvijas biomasas asociācijai LATbio*, ietverot saistīto uzņēmumu sarakstu un datu lapas par noliktavām un maisu iepakošanas stacijām, izmantojot e-pastu, un pa pastu - divus parakstītus un apzīmogotus dokumenta eksemplārus.
4. *Inspicēšanas iestādes*, ar ko noslēgts līgums, *sarakstā iekļauts inspektors* veic sākotnēju inspekciju (ieskaitot visas uzņēmuma pārvaldītās uzglabāšanas zonas un uzglabāšanas zonas, ko pārvalda pakalpojumu sniedzēji, ar kuriem noslēgts līgums un ko izmanto pieteicēja uzņēmums) un divu mēnešu laikā no inspekcijas datuma nosūta *Inspicēšanas ziņojuma* kopiju *sertificēšanas iestādei*, ar ko noslēgts līgums. Ja pieteicēja uzņēmumam nepieciešams vairāk laika trūkstošās informācijas sniegšanai, šo laika ierobežojumu var pagarināt. *Inspicēšanas ziņojumu* vērtē *sertificēšanas iestāde*. Ja pieteicējs ievēro *ENplus* nolikumu, *sertificēšanas iestāde* izdod *Atbilstības ziņojumu* un iesniedz dokumentu pieteicējam un Latvijas biomasas asociācijai LATbio. Tas jāizdara vismaz mēneša laikā kopš *Inspicēšanas ziņojuma* saņemšanas.

¹ Vēsturisku iemeslu dēļ dažas ražošanas vietas darbojas ar mātes uzņēmuma ārvalstu *ENplus ID*. Tādā gadījumā *ENplus* nodevas jānodod konkrētās valsts, kur atrodas ražošanas vieta, *valsts licencētājam* vai EPC, ja valstī, kur atrodas uzņēmums, nav *valsts licencētāja*.

² Vēsturisku iemeslu dēļ *ENplus* Vācijā darbojas kā grupas sertifikācija. *Valsts licencētājs* saskaņo pieteikšanās procesu.

³ Vēsturisku iemeslu dēļ Austrijā pastāv divas *valsts sertifikēšanas organizācijas*.

5. Latvijas biomasas asociācija LATbio nosūta rēķinu par licences nodevām, balstoties uz gadam paredzētajiem ražošanas rādītājiem. Nodevas tiek aprēķinātas, piemērojot atlikušās gada daļas produkciju uz visu gadu. Kad pieteicējs nomaksājis nodevas, Latvijas biomasas asociācija LATbio nosūta *sertificēšanas zīmogu sertificētajam ražotājam; kompetentā sertifikācijas iestāde* uzņēmumam izsniedz sertifikātu. Ražotājs un Latvijas biomasas asociācija LATbio paraksta līgumu; dažās valstīs (tajā skaitā Latvijā) līgums var būt kā daļa no pieteikuma veidlapas. Norādītais uzņēmuma nosaukums un adrese, kā arī ENplus ID un kvalitātes klases tiek publicēti visās attiecināmajās ENplus tīmekļa vietnēs.

Ja pieteicējs iepako granulas maisos, maisa noformējums jāapstiprina Latvijas biomasas asociācijai LATbio.

Pieteicējs var atsaukt pieteikumu jebkurā procedūras brīdī. Latvijas biomasas asociācija LATbio noraida pieteikumu, ja par to trīs mēnešu laikā nav saņemts sākotnējās inspekcijas pozitīvs atbilstības vērtējums, un var noraidīt pieteikumu, ja pieteicējs mēneša laikā kopš rēķina izrakstīšanas nav samaksājis licences nodevas.

3.3 Granulu ražotāju ārējā uzraudzība

Sertificētajiem granulu ražotājiem jāvienojas ar sarakstā iekļautu *inspicēšanas iestādi* par ikgadējo vietējo inspekciju. Inspekcijas jāveic *sarakstā iekļautam inspektoram*. Visas regulārās inspekcijas jāveic katru gadu $\pm$ trīs mēnešu laikā attiecībā pret sākotnējo inspekcijas datumu, izņemot sertifikācijas perioda pēdējo inspekciju, kas jāveic savlaicīgi (bet ne agrāk kā sešus mēnešus pirms termiņa), lai nodrošinātu sertifikāta atjaunošanu pirms tā derīguma termiņa beigām.

Inspicēšanas iestādei jāpiedāvā atbilstošs inspekcijas datums. *Sertificētajam uzņēmumam* jāsniedz inspektoram piekļuvi visām vietām, attiecināmajai dokumentācijai un personālam. Inspektors:

- nākamajā iespējamajā punktā (tehnoloģiskajā posmā) pēc to saražošanas (no dzesētāja) paņemt sertificēto beramo granulu paraugus, apzīmogo tos un organizē to piegādi *testēšanas iestādei*. Paraugam analizē kurināmā īpašības, kas minētas *rokasgrāmatas 3. daļas tabulā*;
- pārbauda darba aprīkojumu un iekārtas, tajā skaitā nejauši izvēlētas attālās uzglabāšanas zonas, ko, iespējams, pārvalda pakalpojuma sniedzēji (kontrolēto glabātuvju skaits: $\sqrt{n}$; n =kopējais glabātuvju skaits). Inspektors tās visas pārbauda un dokumentē sākotnējās inspekcijas laikā;
- pārbauda kvalitātes pārvaldības sistēmu, tajā skaitā darba kārtību, dokumentāciju, kvalitātes politiku un personāla kvalifikāciju;
- pārbauda izejvielu un piedevu izcelsmi;
- pārbauda siltumnīcefekta gāzu aprēķinu;
- pārbauda sūdzību izskatīšanu;
- pārbauda ziņošanas pienākumu pildīšanu Latvijas biomasas asociācijai LATbio;
- pārbauda pašpārraudzības rezultātus (piemēram, salīdzinot sniegtā granulas parauga laboratorijas rezultātus ar *sertificētā uzņēmuma* iekšējiem testiem);

- pārbauda ražošanas un tirdzniecības rādītājus;
- pārbauda, vai uzņēmums, kas iepako granulas maisos, izmanto apstiprinātu maisu noformējumu;
- iepakošanas līnijā paņem granulu maisu kā paraugu, kuram vēlāk pārbauda sīko daļiņu īpatsvaru.

Pirms produkta nonākšanas tirgū sarakstā iekļautais inspektors pārbauda produkciju un iepakošanas līnijas, kas tiek nodotas ekspluatācijā pēc sākotnējās inspekcijas.

Pēc *Latvijas biomasas asociācijas LATbio* pieprasījuma var tikt veiktas ārkārtas inspekcijas, piemēram, ja saņemta nopietna(-s) sūdzība(-s). Gadījumā, ja konstatēta nopietna (A tipa) neatbilstība, sertificētajam uzņēmumam jāapmaksā ārkārtas inspekcija un ar to saistītās granulu analīzes. *Sertificētais uzņēmums* var iesniegt iebildumu pret inspektora lēmumu (skatiet 2.8. sadaļu). Ja ārkārtas inspekcijas rezultāti ir neaizsargāti, par inspektora pakalpojumiem jāmaksā *Latvijas biomasas asociācijai LATbio*.

Inspektors novērtē un klasificē visus rezultātus, kas neatbilst *rokasgrāmatas* nolikumam un tās grozījumiem. Neatbilstību klasifikācija veidota saskaņā ar kvalitātes riskiem:

A tipa neatbilstības attiecas uz neatbilstošām kurināmā īpašībām un nepietiekamiem pašpārraudzības testiem. Pieteicēja/sertificētajam uzņēmumam jānosaka, kāpēc radusies A tipa neatbilstība, un tā jālabo. Inspektoram jālemj, vai nepieciešama jauna inspekcija un vai neatbilstības labošanu var pierādīt citā veidā (piemēram, sniedzot liecību fotoattēla/videoklipa veidā). Inspekcijas ziņojums *kompetentai sertifikācijas iestādei* tiek nosūtīts pēc tam, kad uzņēmums iesniedzis apmierinošu labojumu pierādījumu vai uzņēmums nokavējis apmierinoša pierādījuma iesniegšanas termiņu.

B tipa neatbilstības attiecas uz risku, ka produkts var neatbilst specifikācijām pilnā apmērā (un, to neatrisinot, var izraisīt A tipa neatbilstības) vai ka nevar noteikt kvalitātes problēmu izcelsmi. B tipa neatbilstības uzskaitītas *Inspicēšanas ziņojumā*, kas tiks nosūtīts *kompetentajai sertifikācijas iestādei*. B neatbilstība jālabo pieteicēja/sertificētajam uzņēmumam. Labošanas termiņu, līdz kuram pieteicēja/sertificētajam uzņēmumam jānosūta labojumu pierādījumi *sertificēšanas iestādei*, nosaka *sertificēšanas iestāde*. B tipa neatbilstības jāizlabo, pirms izsniegts *Atbilstības ziņojums*.

C tipa neatbilstības ir sīkas novirzes, kas nerada risku, ka produkts varētu neatbilst specifikācijām. C tipa neatbilstībām jābūt uzskaitītām *Atbilstības ziņojumā*, un tās jālabo vēlākais līdz nākamajai inspekcijai. Latvijas biomasas asociācija LATbio ir atbildīga par papildu pasākumiem un termiņu noteikšanu saistībā ar *sertificēšanas zīmoga* lietojumu, piegādes dokumentiem, maisu noformējumu, siltumnīcefekta gāzu aprēķinu vai ziņošanas saistībām.

Ja līdz noteiktajam termiņam nav izlabota A tipa vai B tipa neatbilstība, *kompetentā sertifikācijas iestāde* aptur sertifikātu un uzstāda jaunu labošanas termiņu. Ja pieteicēja/sertificētais uzņēmums nespēj izlabot A tipa vai B tipa neatbilstību līdz jaunajam termiņam, tiek anulēts tā sertifikāts.

Mēneša laikā pēc apsekošanas inspicēšanas ziņojums, laboratorijas ziņojums un siltumnīcefekta gāzu aprēķins jāiesniedz klientam un kompetentajai sertifikācijas iestādei. Ja pieteicēja/sertificētajam uzņēmumam nepieciešams vairāk laika trūkstošās informācijas sniegšanai, termiņu var pagarināt pēc konsultēšanās ar kompetento sertifikācijas iestādi.

Divu mēnešu laikā kopš inspekcijas datuma *kompetentajai sertifikācijas iestādei* jāiesniedz *Atbilstības ziņojums* Latvijas biomasas asociācijai LATbio. Ja pieteicēja uzņēmumam nepieciešams vairāk laika trūkstošās informācijas sniegšanai, šo laika ierobežojumu var pagarināt.

Atbilstības ziņojums satur informāciju, kas nepieciešama sertifikācijas sistēmas pārraudzībai:

- beramo granulu kravu un *granulu maisu* ražošanas rādītāji;
- informācija par izejvielām un piedevām;
- informācija par klientu sūdzībām;
- informācija par C tipa neatbilstībām (A tipa un B tipa neatbilstības jālabo, pirms izdots *Atbilstības ziņojums*)
- laboratorijas ziņojums un siltumnīcefekta gāzu aprēķins kā pielikumi.

3.4 Prasības granulu ražotājiem

Šīs prasības attiecas uz *sertificētiem uzņēmumiem* un uzņēmumiem, kas piesakās sertifikācijai. Prasības *granulu maisiem* un *Big Bag maisiem* aprakstītas attiecīgi sadaļās (2.5 un 2.6).

3.4.1 Kvalitātes pārvaldība

Kvalitātes pārvaldībai jāietver iekšējā lietošanas pamācība, tajā skaitā darba instrukcijas, mācību reģistrs (ārējie un iekšējie) un prasību un sūdzību izskatīšanas kārtība.

Kvalitātes vadītājs: *sertificētā uzņēmuma* vadībai jāieceļ kvalitātes vadītājs, kas pārzina dažādu darba procesu ietekmi uz ražoto granulu kvalitāti. Kvalitātes vadītājam jāīsteno pasākumi, ievērojot kvalitātes uzraudzības prasības un iekšējās kvalitātes pārvaldības dokumentāciju. Kvalitātes vadītājs darbojas kā kontaktpersona, sadarbojoties ar *Inspicēšanas iestādi*, *sertificēšanas iestādi* un Latvijas biomasas asociāciju LATbio. Pēdējā informē kvalitātes vadītāju par uzlabojumiem un izmaiņām sertifikācijas sistēmā. Pēc tam kvalitātes vadītājam sertifikācijas pirmā gada laikā un vismaz reizi katrā sertifikācijas periodā jāpiedalās ārējā mācību kursā par granulu kvalitāti. Mācības apstiprina ENplus Latvijas biomasas asociācija LATbio.

Kvalitātes vadītājam jānodrošina darba procesa, kas ietekmē kokskaidu granulu kvalitāti, pienācīgs novērtējums un dokumentācija. Dokumentācija regulāri jāaktualizē un jāuzrāda vadībai. Tādēļ ieteicams iekārtot maiņu žurnālu. Par atklātajiem defektiem nekavējoties jāziņo atbildīgajiem darbiniekiem, un tie jālabo.

Kvalitātes vadītājs darbojas kā kontaktpersona ar kolēģiem, ja ražošanas procesā radušies funkciju traucējumi. Kvalitātes vadītājs var saviem darbiniekiem deleģēt atsevišķus pārraudzības

un dokumentācijas uzdevumus. Tādā gadījumā tiem jākonsultē atbildīgie darbinieki par to pienākumiem un jāpārtrauc šādu pienākumu veikšana, lai nodrošinātu to pareizu izpildi. Lieliem uzņēmumiem ar filiālēm vairākās valstīs uz katru valsti nepieciešams vismaz viens kvalitātes vadītājs.

Sertificētā uzņēmuma kvalitātes vadītājam ar visiem darbiniekiem jāveic ikgadējas kvalitātes apmācības. Tās jādokumentē (datums, dalībnieki, saturs).

3.4.2 Izejvielas

Prasības koksnes izejvielu izcelsmei balstās uz ISO 17225-2 un ir aprakstītas *rokasgrāmatas* 3. daļas 2. tabulā.

Prasības piedevu daudzumam un veidam aprakstītas *rokasgrāmatas* 3. daļas 4. sadaļā.

3.4.3 Iekārtas un darba aprīkojums

Sertificētajam uzņēmumam jābūt piemērotam tehniskajam aprīkojumam un iekārtām, kas paredzēti augstas kvalitātes kokskaidu granulu ražošanai, uzglabāšanai, pārvietošanai un iepakojšanai. Iekārtām jāatbilst šādām specifikācijām.

- Izejvielu izkraušanas, manipulāciju un uzglabāšanas zonām jābūt pasargātām no augsnes, akmeņu, graudu un tamlīdzīga piesārņojuma.
- Granulu uzglabāšanas zonām jābūt pasargātām no mitruma un piesārņojuma.
- Dažādām kvalitātes klasēm paredzētām noliktavām jābūt savstarpēji nodalītām.
- Granulu iekraušanas zonām jābūt pasargātām no lietus un sniega pat spēcīga vēja apstākļos;

Sekojošie nosacījumi ir precizēti saistībā ar Nacionālās administrācijas prasībām:

- *Ja kokskaidu granulas tiek piegādātas no noliktavas gala patērētājam, uzglabāšanas telpai jābūt aprīkotas ar ierīci, kas nodala daļiņas. Ierīcei jābūt veidotai tā, lai mazinātu daļiņu izplatību no 10 w-% uz mazāk nekā 1 w-% ikdienas darbībās. Granulas nedrīkst uzglabāt pēc daļiņu nodalīšanas. Ja tiek izmantota piltuvveida glabātuve, kad ir darbināts desmitkārtīgs piltuves apjoms, tā regulāri jāiztukšo pilnībā. Ja tās tilpums pārsniedz 20 tonnas, tā pilnībā jāiztukšo ik pēc 200 tonnām.*

3.4.4 Galvenie procesi

Jāveic tālāk aprakstītie procesi; izpilde jādokumentē.

2. Tabula. Granulu ražošanas galvenie procesi un ar to saistītās dokumentācijas prasības.

Joma	Procesi	Dokumentācijas prasības
Ienākošās preces	Preču pieņemšana • Vizuālā apskate, piemēram, miza, trupe, piesārņojums. • Piegādes dokumentu pārbaude.	• Izejvielu piegādes dokumenti • Izejvielu izcelsme (<i>rokasgrāmatas</i> 3. daļa, 2. tabula). • Koku sugas (lapu koki vai skujskoki)

		Piedevu piegādes dokumenti, ieskaitot datu lapas.
Ražošanas process (ieskaitot uzglabāšanu un iepakojumu maisos)	- Regulāra tehniskā apkope. - Regulāra tīrīšana. - Iepakojšanas līnijas svaru sistēmas kalibrēšana, pārbaude un apstiprināšana.	- Standarta darba kārtība. - Tehniskās apkopes un tīrīšanas pārbaudes lapas. - Ražošanas parametri, ietverot piedevu dozēšanu. - Novirzes un traucējumi, tajā skaitā korektīvās darbības un neatbilstošu produktu vadība. - Paveiktais darbs, piemēram, spiednes maiņa. - Iepakojšanas līnijas svaru sistēmas apstiprināšanas dokumentācija.
Izejošās preces	- Granulu smalkumu atdalīšanas periodiskas pārbaudes. - References paraugu ņemšana. <i>Pilna kravas piegāde</i> gala lietotājiem: tādu transportlīdzekļu piesārņojuma pārbaude, kas tiek izmantoti citu preču pārvadāšanai, kas nav sertificētas granulas. - Temperatūras pārbaude (maks. 40 °C). Metožu izvēles brīvība.	- Piegādes dokumenti, tajā skaitā iepriekšējās kravas dokumenti, ja transportlīdzekļi tiek izmantoti precēm, kas nav sertificētas granulas. - Ziņojumi par vizuālām apskatēm. - Tīrīšanas procedūra.
Kvalitātes pārvaldība	- Pašpārraudzība, tajā skaitā rezultātu vērtējums. - Testēšanas ierīču tehniskā apkope, tīrīšana, kalibrēšana, pārbaude vai apstiprināšana.	- Testēšanas un inspekcijas kārtība. - Testēšanas rezultāti. Testēšanas rezultātu vērtējums. - Korektīvie pasākumi.

3.4.5 Pašpārraudzība

Sertificētiem ražotājiem jāveic regulāra granulu kvalitātes pašpārraudzība parametriem, kas ir doti 3. tabulā. Testēšanas metodes var atšķirties no ISO 17225-2 specifikācijām. Visām testēšanas metodēm jābūt pārbaudītām un akceptētām ikgadējā inspekcijā veicot salīdzinošos mērījumus.

Testi katrā ražošanas vietā jāveic vismaz reizi darba maiņā. Minimālajam testa veikšanas skaitam jābūt vismaz N 24 h laikā, kur N ir:

$$N = \frac{10}{days} * \sqrt{\frac{ton}{10}}$$

N = paraugu skaits 24 h
 (days) dienas: darba dienas gadā
 (ton) tonna: granulu ražošana gadā uz ražošanas vietu, izteikta tonnās

Piemērs: $N = 10 / 220 * \sqrt{50\,000 / 10} = 3$ reizes 24 h laikā

3. Tabula. Minimālās prasības pašpārraudzības testam

Parametrs	Parauga punkts	Biežums
Tilpumbūvums	Pēc ražošanas, pirms uzglabāšanas	N, vismaz reizi darba maiņā
Mitruma saturs	Pēc ražošanas, pirms uzglabāšanas	N, vismaz reizi darba maiņā
Mehāniskā izturība	Pēc ražošanas, pirms uzglabāšanas	N, vismaz reizi darba maiņā
Garums	Pēc ražošanas, pirms uzglabāšanas	N, vismaz reizi darba maiņā
Smalkumu daudzums	Pēdējais iespējamais punkts pirms piegādes (tikai piegādes dienās)	N, vismaz reizi darba maiņā

Testi jāveic atbilstoši inspektora apstiprinātajām metodēm. Ja rodas pamatotas šaubas par granulu kvalitāti, Inspicēšanas iestāde vai kompetenta sertifikācijas iestāde var pasūtīt biežākus testus vai papildu testus, piemēram, pelnu satura testu, ja izejvielas ar augstu pelnu saturu sajaukušās ar zema pelnu satura izejvielām.

Prasības atsauces paraugiem skatiet 2.7. sadaļā

3.4.6 Sūdzību izskatīšana

Katram *sertificētajam uzņēmumam* jāizveido sūdzību izskatīšanas sistēma. Sertificētajiem ražotājiem jānozīmē darbinieks, kas pilda sūdzību vadītāja pienākumus - vēlams, tā pati persona, kas iecelta par kvalitātes vadītāju. Sūdzību vadītājs atbild par klientu sūdzību reģistrēšanu, apstrādi, dokumentēšanu un pārraudzību, ieskaitot labošanas un novēršanas pasākumus, ja nepieciešams.

Sūdzības jāizskata *sertificētajam uzņēmumam*. Tādi ārēji eksperti kā inspektori var iesaistīties tikai tad, ja strīdu atrisināt neizdodas. Ja sertificēts ražotājs nodarbina pakalpojuma sniedzēju, ražotājs atbild par to sūdzību izskatīšanu, kas saistītas ar šāda pakalpojuma sniedzēja darbībām, ar ko noslēgts līgums.

Tālāk minētie nosacījumi attiecas uz sūdzībām saistībā ar sīko daļiņu daudzumu klientu noliktavās pēc **granulu kravas** piegādes:

- Smalkumu daudzums (< 3,15 mm) noliktavā pārsniedz 4 % no kopējās masas;
- granulu pārpalikumu daudzums pirms pēdējās piegādes bija < 10% no noliktavas ietilpības;
- patērēts mazāk nekā 20% no faktiskās piegādes;
- granulu noliktava atbilst pareizās granulu uzglabāšanas kritērijiem atbilstoši vietējām ENplus uzglabāšanas norādēm.

Sekojošie nosacījumi ir precizēti saistībā ar Nacionālās administrācijas prasībām.

- *Ja granulas tiek pūstas no tvertņu kravas mašīnas uz gala lietotāja noliktavu, pūšanas attālums nedrīkst pārsniegt 30 m, ieskaitot iekšējos cauruļvadus.*
- *Noliktavu tīrīšanas biežums jāpiemēro gada patēriņam. Noliktavas, kuru gada patēriņš ir ≤ 15 tonnas, jātīra reizi divos gados. Noliktavas, kuru gada patēriņš ir > 15 tonnas, jātīra vismaz reizi gadā.*

Produkta analīze sūdzību pieņemšanai jāveic *testēšanas iestādei*, ko sarakstā iekļāvis ENplus. Ja nav noslēgtas vienošanās starp visām iesaistītajām pusēm, paraugi jāņem sarakstā iekļautas Inspicēšanas iestādes inspektoram.

Ja sūdzības ir par **maisos iepakotajām granulām**, pārbaudei jāatliek neatvērts maiss.

3.4.7 Granulu kravas piegādes dokumentācija

Katra granulu krava jādokumentē, veicot piegādes ierakstu, kas satur šādus elementus:

- *Sertificēšanas zīme vai ENplus ID*
- ENplus kvalitātes klase;
- piegādāto granulu masa kg vai tonnās;
- granulu diametrs;
- kraušanas datums;
- piegādes transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numurs;
- iepriekšējā krava, ja tā atšķiras no sertificētajām kokskaidu granulām.

Piegāde citiem *sertificētajiem uzņēmumiem*: ja sīko daļiņu daudzums pārsniedz 1%, ieteicams ietvert informāciju par to daudzumu.

3.4.8 Ilgtspēja

Par ilgtspējas prasībām skatiet ENplus rokasgrāmatas 3. versijas 4. daļu.

3.4.9 Ziņošanas pienākumi

Par būtiskām izmaiņām *sertificētajiem granulu ražotājiem* jāziņo kompetentai *Inspicēšanas iestādei* un Latvijas biomasas asociācijai LATbio.

- Aktualizētas datu lapas tālām noliktavām, ja tas attiecas uz uzņēmumu
- Būtiskas izmaiņas ražošanas līnijās un iepakojšanas līnijās. Tās pirms darbības uzsākšanas jāapskata *sarakstā iekļautam inspektoram*.
- Pakalpojumu sniedzēji, kas piedāvā iepakojšanu maisos un strādā tikai *sertificētā uzņēmuma* labā. Šie uzņēmumi jānovērtē pirms darba uzsākšanas *sertificētā uzņēmuma* labā.
- Jauna kvalitātes vadītāja iecelšana.

Par šādām izmaiņām un gadījumiem jāziņo Latvijas biomasas asociācijai LATbio:

- izmaiņas ražošanas apjomā un noliktavu tilpumā;
- izmaiņas un jauninājumi maisu noformējumā (dažās valstīs tos var pārbaudīt kompetentā sertifikācijas iestāde);
- gada ražošanas rādītāji;
- uzņēmuma īpašnieka vai juridiskā statusa izmaiņas;
- *saistīto uzņēmumu* pievienošanās vai likvidēšana.

Latvijas biomasas asociācija LATbio var pieprasīt papildu informāciju (piemēram, saistībā ar sertificētu izejvielu sadali vai koku sugām, kas izmantotas ražošanā) šādos gadījumos:

- publikācijas par sistēmu;
- kvalitātes problēmas, kas ietekmē *sertificēto uzņēmumu* vai citas granulu nozares daļas;
- sūdzības.

4 GRANULU TIRGOTĀJA SERTIFICĒŠANA

4.1 Tirgotāja sertifikācijas konteksts un ierobežojumi

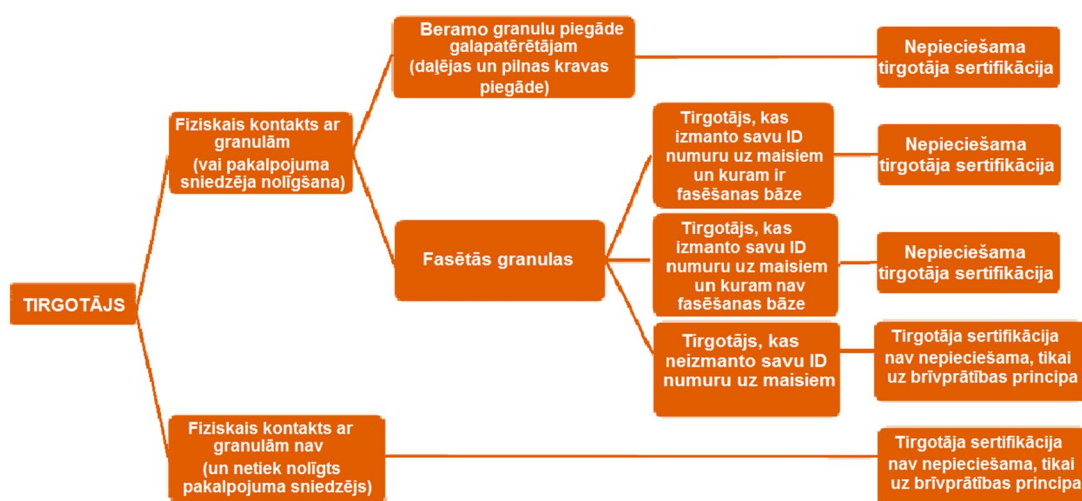
Fakts, ka tirgotājs ir ierindots visās attiecināmajās ENplus tīmekļa vietnēs (starptautiskā ENplus tīmekļa vietne [www.enplus-pellets.eu] un valsts ENplus tīmekļa vietne [www.enplus-pellets.lv]) apliecina, ka *uzņēmuma* darba procesi, pakalpojumi un kvalitātes sistēma atbilst sertifikācijas sistēmas specifiskajām un uzņēmums ir parakstījis licences līgumu ar LATbio.

Sertificēts tirgotājs var piedāvāt ENplus kvalitātes klašu sertificētas granulu kravas un ir sertificēts granulu kravu transportēšanai, uzglabāšanai, piegādei un iepakojšanai maisos. Iekārtas, tehnisko aprīkojumu, darba procesus, kvalitātes pārvaldību, personāla kvalifikāciju, sūdzību pārvaldību un dokumentāciju pārbauda vietējās un attālinātās inspekcijās, ko veic sarakstā iekļautas *sertificēšanas iestādes sarakstā iekļauts inspektors*.

Jāsertificē visi ENplus sertificēto granulu kravas piegādes ķēdes tirgotāji, kas fiziski pieskaras granulām vai šim nolūkam slēdz līgumu ar pakalpojuma sniedzēju. Tirgotāji, kas fiziski nepieskaras granulām un šim nolūkam neslēdz līgumu ar pakalpojuma sniedzēju, var pieteikties sertifikācijai brīvprātīgi. Ja tirgotājs pārdod jau *maisos iepakotas granulas* ar atzīmi ID vai *Sertificēts uzņēmums*, tirgotājam nav jāsertificējas. Ja tirgotājs vēlas uz maisiem norādīt savu ENplus ID, tam jāsertificējas neatkarīgi no tā, vai tas iepakoj granulas maisos.

Sertificētam tirgotājam jānosauca visi nesertificētie pakalpojuma sniedzēji Latvijas biomasas asociācijai LATbio (izņemot transportēšanas uzņēmumus, kas piegādā pilnas kravas) un jāreģistrē savas noliktavas un iepakojšanas līnijas.

Par sertifikācijas vajadzību uzņēmumiem ar dažādām darbībām skatiet 4. attēlu.

4. Attēls. Dažādās sertifikācijas prasības atkarībā no tirgotāja uzņēmējdarbības pasākumiem

Pakalpojumu sniedzējiem, kas darbojas *sertificēta tirgotāja* labā, jāpilda *sertificēto pakalpojumu sniedzēju* prasības (skatiet 5.4. sadaļu) neatkarīgi no tā, vai tie paši ir sertificēti.

Sertificētais tirgotājs atbild par pakalpojumu sniedzēju veikumu, ar kuriem noslēgts līgums. Pakalpojumu sniedzējiem paredzētie noteikumi doti 5. sadaļā.

4.2 Granulu tirgotāju pieteikšanās

Granulu tirgotājiem jāpiesakās sertifikācijai valstī, kur atrodas uzņēmums. Ja pieteicējam ir *saistīti uzņēmumi* dažādās valstīs, tam jāpiesakās valstī, kur atrodas uzņēmuma granulu nodaļas galvenais birojs. Ja tam pastāv šaubas, vai ENplus vadība atbild par šo pieteikšanos, pieteicējam jāsaazinās ar ENplus Starptautisko vadību.

Pieteikšanās kārtība ir šāda:

1. pirmais pieteikšanās solis ir pareiza informācija. Pieteicējiem jāapmeklē ENplus starptautiskā tīmekļa vietne (www.enplus-pellets.eu) un jāpārbauda, vai valstī, kurā atrodas tirgotāja galvenais birojs, ir *Nacionālā administrācija*.

Ja valstī, kur atrodas galvenais birojs, nav Nacionālās administrācijas, pieteicējam ENplus tīmekļa vietnē jālejupielādē un jāizlasa šīs *rokasgrāmatas* attiecināmās sadaļas un "Granulu tirgotāja pieteikuma veidlapa".

Ja tirgotāja izcelsmes valstī ir Nacionālā administrācija, pieteicējam jānospiež uz saites uz savas valsts ENplus tīmekļa vietni un jālejupielādē pieteicēja dokumentu un nodevu plāna vietējās versijas. Latvijā Nacionālās administrācijas un licencēšanas funkcijas pilda Latvijas biomasas asociācija LATbio.

2. Granulu tirgotājam jāizvēlas un jāslēdz līgums ar sarakstā iekļauto *sertificēšanas iestādi*⁴ inspekcijas un sertifikācijas veikšanai (līguma derīguma termiņam jāsakrīt ar sertifikācijas derīguma termiņu). Ja pieteikums iesniegts Nacionālajai administrācijai, *sertificēšanas iestādei* jābūt *valsts sertifikācijas iestādei*⁵.

Ja tirgotājs izmanto maisu iepakojšanas staciju, tas drīkst izvēlēties sarakstā ietvertu *testēšanas iestādi* granulu analīzei vai inspekcijas līgumā ietvert laboratorijas pakalpojumus.

3. Tirgotājs nosūta Latvijas biomasas asociācijai LATbio savu pieteikumu, ietverot *saistīto uzņēmumu* sarakstu, pakalpojumu sniedzējus, ar kuriem noslēgts līgums, noliktavām, iepakojanu maisos un *nepilnas kravas piegādi* (ietverot datu lapas kravas mašīnām, kas veic *nepilnas kravas piegādi*, un noliktavām, ja attiecināms) pa e-pastu un divas parakstītas un apzīmogotas dokumenta kopijas pa pastu.
4. Sarakstā iekļauts inspektors, ko iecēlusi *sertificēšanas iestāde*, veic sākotnēju inspekciju (ieskaitot visas uzņēmuma pārvaldītās uzglabāšanas vietas un pakalpojumu sniedzēju, ar kuriem noslēgts līgums, pārvaldītās uzglabāšanas vietas, ko izmanto pieteicēja uzņēmums). Tirgotājiem, kas fiziski nepieskaras granulu kravām (un šādam nolūkam nav noslēguši līgumu ar pakalpojuma sniedzēju), kas ir brīvprātīgi sertifikējušies, jāiziet tikai attālinātā inspekcija, nevis vietējā inspekcija. Ja šāds tirgotājs vēlāk uzsāk darbības ar fizisku saskari granulu kravām, pirms darbības sākšanas jāveic vietējā inspekcija.

⁴Vēsturisku iemeslu dēļ ENplus Vācijā darbojas kā grupas sertifikācija. *Valsts licencētājs* saskaņo pieteikšanās procesu.

⁵Vēsturisku iemeslu dēļ Austrijā pastāv divas *valsts sertifikācijas iestādes*.

Lai veiktu inspekciju, sertifikācijas iestāde var noslēgt līgumu ar sarakstā iekļautu inspicēšanas iestādi. *Sertificēšanas iestādes* darbiniekam, kas atbild par atbilstības vērtēšanu, tiek nodots *Inspicēšanas ziņojuma* eksemplārs. Šī persona vērtē *Inspicēšanas ziņojumu*. Ja pieteicējs ievēro ENplus nolikumu, pieteicēja uzņēmumam un Latvijas biomasas asociācijai LATbio tiek iesniegts *Atbilstības ziņojums*. Tas jāizdara divu mēnešu laikā kopš inspekcijas datuma. Ja pieteicēja uzņēmumam nepieciešams vairāk laika trūkstošās informācijas sniegšanai, šo laika ierobežojumu var pagarināt.

- Latvijas biomasas asociācija LATbio uzņēmumam izraksta rēķinu par licences nodevām, balstoties uz gadam paredzētajiem ražošanas rādītājiem. Kad pieteicējs nomaksājis nodevas, Latvijas biomasas asociācija LATbio nosūta *sertificēšanas zīmogu sertificētajam tirgotājam; kompetentā sertifikācijas iestāde* uzņēmumam izsniedz sertifikātu. Tirgotājs un *Latvijas biomasas asociācija LATbio* paraksta līgumu; dažās valstīs (tajā skaitā arī Latvijā) līgums var būt kā daļa no pieteikuma veidlapas. Uzņēmuma nosaukums tiek publicēts visās attiecināmajās ENplus tīmekļa vietnēs.

Ja pieteicēja uzņēmums iepako granulas maisos vai pasūta granulu maisus ar savu ENplus ID, Latvijas biomasas asociācijai LATbio jāapstiprina maisu noformējums.

Pieteicējs var atsaukt pieteikumu jebkurā procedūras brīdī. Latvijas biomasas asociācija LATbio noraida pieteikumu, ja tas divu mēnešu laikā nav saņēmis sākotnējās inspekcijas pozitīvu atbilstības vērtējumu, un var noraidīt pieteikumu, ja pieteicējs mēneša laikā kopš rēķina izrakstīšanas nav samaksājis licences nodevas.

4.3 Granulu tirgotāju ārējā uzraudzība

Katra sertifikācijas perioda (trīs gadi) sākumā jāiziet vietējā inspekcija un jāietver visu uzglabāšanas vietu, kas paredzētas gala lietotāja piegādei, inspekcija, kā arī tādas ierīces inspekcija, kas nodala daļiņas iekraušanai kravas mašīnās piegādei gala lietotājam. Pirms sertifikāta termiņa beigām, bet ne agrāk kā sešus mēnešus pirms tā, jāiziet inspekcijas sertifikātu atjaunošanai. Laikā starp divām vietējām inspekcijām tiek veiktas attālinātās inspekcijas. Tā kā iepakošana maisos rada lielu apdraudējumu produkta kvalitātei, tirgotājiem, kas darbojas iepakošanas stacijā, ik gadu jāiziet vietējā inspekcija. Visas inspekcijas jāveic sarakstā iekļautam inspektoram, ko norīkojusi kompetenta sertifikācijas iestāde. Tirgotājiem, kas fiziski nepieskaras granulu kravām (un šādam nolūkam nav noslēguši līgumu ar pakalpojuma sniedzēju), kas ir brīvprātīgi sertificējušies, jāiziet ikgadējā attālinātā inspekcija. 4. tabulā redzams tirgotāju inspekciju biežuma un tipu pārskats. Ja tirgotājs atbilst vairāk nekā vienai kategorijai, attiecināmi stingrākie nosacījumi. Tirgotājiem bez fiziskas saskares ar granulu kravām inspekcija jāiziet tikai, ja tie sertificējušies brīvprātīgi.

4. Tabula. Dažādās inspekcijas prasības atkarībā no tirgotāja uzņēmējdarbības pasākumiem

Uzņēmuma darbība		Inspekcijas tips(-i) un biežums
Granulu kravu tirdzniecība	fiziska saskare ar granulām	vietējā inspekcija sertifikācijas un atkārtotas sertifikācijas laikā (reizi 3 gados).

		attālināta inspekcija katra sertifikācijas perioda 2. un 3. gadā.
	bez fiziska saskares ar granulām	ikgadēja attālināta inspekcija
Granulu maisu tirdzniecība ar ENplus ID uz maisa	iepakošanas stacijas izmantošana	ikgadēja vietēja inspekcija
	iepakošanas stacijas neizmantošana	ikgadēja attālināta inspekcija

Sertificēšanas iestāde var noslēgt līgumu ar sarakstā iekļautas *inspicēšanas iestādes* inspektoru. *Sertificēšanas iestādei* jāpiedāvā atbilstošs inspekcijas datums, un tas jāpaziņo uzņēmumam vismaz divas nedēļas iepriekš. *Sertificētajam uzņēmumam* jāsniedz inspektoram piekļuve visām vietām un zonām, kas saistītas ar granulu uzņēmējdarbības aktivitātēm un visai attiecināmajai dokumentācijai un personālam.

Sarakstā iekļautais inspektors:

- pārbauda iekārtas un darba aprīkojumu, piemēram, noliktavas, transportlīdzekļus, daļiņu nodalīšanas ierīces, iepakošanas maisos līnijas, testēšanas aprīkojumu, tajā skaitā nejauci izvēlētas uzglabāšanas vietas, ko, iespējams, pārvalda pakalpojumu sniedzēji (kontrolēto glabātuvju skaits: $\sqrt{n}$; n =kopējais glabātuvju skaits);
- pārbauda kvalitātes pārvaldību, tajā skaitā darba kārtību, dokumentāciju, kvalitātes politiku un personāla kvalifikāciju;
- pārbauda granulu piegādātāju sarakstu;
- pārbauda sūdzību izskatīšanu un piegādes dokumentāciju;
- pārbauda kvalitātes uzraudzību un pašpārraudzību;
- pārbauda tirdzniecības rādītājus;
- pārbauda kvalitātes vadītāju un kravas mašīnu, kas paredzētas *daļējas kravas piegādei*, vadītāju (ja attiecināms) apmācību ierakstus;
- pārbauda aktualizēto datu lapu dokumentāciju par transportlīdzekļiem, kas paredzēti daļējas kravas piegādei un gala lietotāju noliktavām, ja tas attiecas uz uzņēmumu;
- pārbauda ziņošanas pienākumu pildīšanu Latvijas biomasas asociācijai LATbio;
- pārbauda, vai uzņēmums, kas iepako granulas maisos, izmanto tikai apstiprinātu maisu noformējumu;
- tirgotāja iepakošanas līnijā paņem granulu maisu kā paraugu. Paraugam tiek analizēts mitruma saturs, mehāniskā izturība un daļiņu izplatība.

Pirms tirdzniecības un pēc tam reizi gadā, kad veikta sākotnējā inspekcija un darbībā atgrieztas iepakošanas līnijas, tās jāpārbauda *sarakstā iekļautam inspektoram*.

Sertificētiem tirgotājiem bez iepakošanas līnijas tajos gados, kad nenotiek fiziska inspekcija, jāiziet attālināta inspekcija. Šādas inspekcijas jāveic *sarakstā iekļautam inspektoram*.

Sertificētajam uzņēmumam jāsniedz dokumentācija par iekārtām un tehnisko aprīkojumu (aktualizētu datu lapu veidā), iekšējiem mācību pasākumiem, iekšējo kvalitātes uzraudzību un sūdzībām. Pirms attālinātās inspekcijas inspektors pieprasa certificētajam uzņēmumam informāciju par uzņēmuma darījumiem (preču saņemšanu un izejošajām precēm) iepriekšējā gada konkrētās dienās. Inspektors pārbauda dokumentus un var pieprasīt *sertificētajam uzņēmumam* atsūtīt plašāku informāciju. Pēc *Latvijas biomasas asociācijas LATbio* pieprasījuma var tikt veiktas ārkārtas inspekcijas, piemēram, ja saņemta nopietna(-s) sūdzība(-s). Gadījumā, ja konstatēta nopietna neatbilstība, *sertificētajam uzņēmumam* jāapmaksā ārkārtas inspekcija un ar to saistītās granulu analīzes. *Sertificētais uzņēmums* var iesniegt iebildumu pret inspektora lēmumu (skatiet 2.8. sadaļu). Ja ārkārtas inspekcijas rezultāti ir neattaisnoti, par inspektora pakalpojumiem jāmaksā *Latvijas biomasas asociācijai LATbio*.

Inspektors novērtē un klasificē visus rezultātus, kas neatbilst *rokasgrāmatas* nolikumam un tās grozījumiem. Neatbilstības klasifikācija veidota saskaņā ar kvalitātes riskiem:

A tipa neatbilstības attiecas uz neatbilstošām kurināmā īpašībām un nepietiekamiem pašpārraudzības testiem. Pieteicēja/sertificējamam uzņēmumam jānosaka, kāpēc radusies A tipa neatbilstība, un tā jālabo. Inspektoram jālemj, vai nepieciešama jauna inspekcija un vai neatbilstības labošanu var pierādīt citā veidā (piemēram, sniedzot liecību fotoattēla/videoklipa veidā). Inspekcijas ziņojums *kompetentai sertifikācijas iestādei* tiek nosūtīts pēc tam, kad uzņēmums iesniedzis apmierinošu labojumu pierādījumu vai uzņēmums nokavējis apmierinoša pierādījuma iesniegšanas termiņu.

B tipa neatbilstības attiecas uz risku, ka produkts var pilnībā neatbilst specifikācijām (un, to neatrisinot, var izraisīt A tipa neatbilstības) vai ka nevar noteikt kvalitātes problēmu izcelsmi. B tipa neatbilstības uzskaitītas *Inspicēšanas ziņojumā*, kas tiks nosūtīts *kompetentajai sertifikācijas iestādei*. B neatbilstība jālabo pieteicēja/sertificējamam uzņēmumam. Labošanas termiņu, kad pieteicēja/sertificējamam uzņēmumam jānosūta labojumu pierādījumi *sertifikācijas iestādei*, nosaka *sertifikācijas iestāde*. B tipa neatbilstības jālabo, pirms izsniegts *Atbilstības ziņojums*.

C tipa neatbilstības ir sīkas novirzes, kas nerada risku, ka produkts varētu neatbilst specifikācijām. C tipa neatbilstībām jābūt uzskaitītām *Atbilstības ziņojumā*, un tās jālabo līdz nākamajai inspekcijai. Latvijas biomasas asociācija LATbio ir atbildīga par papildu pasākumiem un termiņu uzstādīšanu saistībā ar *sertifikācijas zīmoga* lietojumu, piegādes dokumentu, maisu noformējumu vai ziņošanas saistībām.

Ja līdz noteiktajam termiņam nav izlabota A tipa vai B tipa neatbilstība, *kompetentā sertifikācijas iestāde* aptur sertifikātu un nosaka jaunu labošanas termiņu. Ja pieteicēja/sertificētais uzņēmums nespēj labot A tipa vai B tipa neatbilstību līdz jaunajam termiņam, tiek anulēts tā sertifikāts.

Mēneša laikā kopš apsekošanas inspekcijas uzņēmumam jāiesniedz klientam un kompetentajai sertifikācijas iestādei inspicēšanas ziņojums un laboratorijas ziņojums (ja attiecināms). Ja pieteicēja/sertificētajam uzņēmumam ir nepieciešams vairāk laika trūkstošās informācijas sniegšanai, termiņu var pagarināt pēc konsultēšanās ar kompetento sertifikācijas iestādi.

Divu mēnešu laikā kopš inspekcijas datuma *kompetentajai sertifikācijas iestādei* jāiesniedz *Atbilstības ziņojums* Latvijas biomasas asociācijai LATbio. Ja pieteicēja uzņēmumam ir nepieciešams vairāk laika trūkstošās informācijas sniegšanai, šo laika ierobežojumu var pagarināt.

Atbilstības ziņojums satur informāciju, kas nepieciešama sertifikācijas sistēmas pārraudzībai:

- granulu kravas un *granulu maisu* ražošanas rādītāji;
- informācija par klientu sūdzībām;
- informācija par C tipa neatbilstībām (A tipa un B tipa neatbilstības jālabo, pirms izdots *Atbilstības ziņojums*)

4.4 Prasības granulu tirgotājiem

Šīs prasības attiecas uz *sertificētiem uzņēmumiem* un uzņēmumiem, kas piesakās sertifikācijai. Prasības *granulu maisiem* un *Big Bag maisiem* aprakstītas attiecīgi sadaļās (2.5 un 2.6).

4.4.1 Kvalitātes pārvaldība

Kvalitātes pārvaldībai jāietver iekšējā lietošanas instrukcijas, mācību pieraksti (ārējie un iekšējie) un prasību un sūdzību izskatīšanas kārtība.

Kvalitātes vadītājs: *sertificētā uzņēmuma* vadībai jāieceļ kvalitātes vadītājs, kas pārzina dažādu darba procesu ietekmi uz tirgoto granulu kvalitāti. Kvalitātes vadītājam jāīsteno pasākumi, ievērojot kvalitātes uzraudzības prasības un iekšējās kvalitātes pārvaldības dokumentāciju. Kvalitātes vadītājs darbojas kā kontaktpersona saziņai ar *sertificācijas iestādi* un ENplus Latvijas biomasas asociāciju LATbio. Pēdējā informē kvalitātes vadītāju par uzlabojumiem un izmaiņām sertifikācijas sistēmā. Kvalitātes vadītājam vismaz pirmajā gadā un pēc tam vismaz vienreiz katrā sertifikācijas periodā jāpiedalās ārējā mācību kursā par granulu kvalitāti. Mācības jāapstiprina *Latvijas biomasas asociācijai LATbio*.

Kvalitātes vadītājam jānodrošina darba procesa, kas ietekmē kokskaidu granulu kvalitāti, pienācīgs novērtējums un dokumentācija. Dokumentācija regulāri jāaktualizē un jāuzrāda vadībai. Kvalitātes vadītājs darbojas kā savu kolēģu kontaktpersona funkciju traucējumu gadījumos. Par atklātajiem defektiem nekavējoties jāziņo atbildīgajiem darbiniekiem, un tie jālabo.

Kvalitātes vadītājs var saviem darbiniekiem nozīmēt atsevišķus pārraudzības un dokumentācijas uzdevumus. Tādā gadījumā kvalitātes vadītājam jāinformē par viņu pienākumiem atbildīgie darbinieki un jāpārtrauga, vai šie pienākumi tiek pareizi pildīti. Lieliem uzņēmumiem ar filiālēm vairākās valstīs uz katru valsti nepieciešams vismaz viens kvalitātes vadītājs.

Sertificētā uzņēmuma kvalitātes vadītājam ar visiem darbiniekiem jāveic ikgadējas kvalitātes apmācības. Mācības jādokumentē (datums, dalībnieki, saturs).

Tādu kravas mašīnu vadītājiem, kas paredzētas *daļējas kravas piegādei* gala lietotājiem, jāpiedalās mācību kursā par pareizu granulu piegādi un uzglabāšanu. Mācības notiek pirmā sertifikācijas gada laikā un vienreiz katrā sertifikācijas periodā. *Sertificētie uzņēmumi* var rīkot iekšējo mācību seminārus. Mācību saturs jāapstiprina *sarakstā iekļautajam inspektoram*.

4.4.2 Iekārtas un darba aprīkojums

Sertificētajam uzņēmumam jābūt piemērotam tehniskajam aprīkojumam un iekārtām, kas paredzēti augstas kvalitātes kokskaidu granulu uzglabāšanai, pārvietošanai un iepakojšanai. Iekārtām jāatbilst tālāk uzskaitītajām specifikācijām:

- izkraušanas, manipulāciju un uzglabāšanas zonām jābūt pasargātām no augsnes, akmeņu, graudu un līdzīgu vielu piesārņojuma;
- dažādām kvalitātes klasēm paredzētām noliktavām jābūt savstarpēji nodalītām. Jāievēro darba kārtība, kas nepieļauj sajaukšanos vai piesārņojumu;
- granulu iekraušanas zonām jābūt pasargātām no lietus un sniega pat spēcīga vēja apstākļos;
- ja tvertņu transportlīdzekļi aprīkoti ar pārklāšanas ierīci, pārklāšanas līdzekļa maksimālā deva ir 0,2 w-% granulu;
- piegādājot granulu kravas gala lietotājiem, aizliegts pārvietot granulas no vienas kravas mašīnas uz citu, nenodalot daļiņas.

Tālāk minētie jautājumi ir precizēti saistībā ar Nacionālās administrācijas prasībām:

- *Ja kokskaidu granulas tiek piegādātas no noliktavas gala patērētājam, uzglabāšanas telpai jābūt aprīkotai ar ierīci, kas nodala daļiņas. Ierīcei jābūt veidotai tā, lai mazinātu daļiņu izplatību no 10 w-% uz mazāk nekā 1 w-% ikdienas darbībās. Granulas nedrīkst uzglabāt pēc daļiņu nodalīšanas. Ja tiek izmantota piltuvveida glabātuve, kad ir darbināts desmitkārtīgs piltuves apjoms, tā regulāri jāiztukšo pilnībā. Ja tās tilpums pārsniedz 20 tonnas, tā pilnībā jāiztukšo ik pēc 200 tonnām.*
- *Tvertņu transportlīdzekļiem, kas paredzēti daļējas kravas piegādei gala lietotājiem, jābūt aprīkoti ar nelielas rupjapstrādes padeves sistēmu - piegādes caurulei jāspēj novirzīt elektrisko strāvu (transportlīdzekļa sazemējums) un jābūt ar pārklājumu, lai novērstu berzi. Savienojumā starp caurulēm nedrīkst būt asas malas, kas pavērstas pret granulu plūsmu. Ja tiek izmantoti transportlīdzekļi, nevis tvertņu kravas mašīnas piegādei gala lietotājiem, drīkst izmantot tikai tādu aprīkojumu, kas nodrošina rūpīgu piegādi ar minimālu daļiņu ģenerēšanu.*
- *Piegādēm gala lietotājiem aizliegts izmantot transportlīdzekļus, kas aprīkoti ar rotējošu padevi, jo tie izraisa pastiprinātas daļiņu ģenerēšanas risku. Latvijas biomasas asociācija LATbio var vienoties ar uzņēmumu par atsevišķu pārejas posmu."*
- *Transportlīdzekļiem, kas paredzēti daļējas kravas piegādei gala lietotājiem, iekšpusē jābūt aprīkoti ar kalibrētu svaru sistēmu. Kompetenta sertifikācijas iestāde uz pārejas posmu var pieļaut atsevišķus šī likuma izņēmumus.*
- *Tvertņu transportlīdzekļiem, kas paredzēti piegādei gala lietotājiem, jābūt aprīkoti ar ierīci padeves gaisa izvadīšanai piegādes laikā no uzglabāšanas telpām, ja tāda nepieciešama. Kompetentā sertifikācijas iestāde var akceptēt citus risinājumus, kas nepieļauj putekļu iepūšanu klienta ēkā. Par to, kurš risinājums pieņemts, jāinformē Latvijas biomasas asociācija LATbio .*

4.4.3 Galvenie darba procesi

Jāveic tālāk aprakstītie procesi; izpilde jādokumentē.

5. Tabula. Granulu tirgošanas un saistīto dokumentācijas prasību galvenie darba procesi.

Joma	Procesi	Dokumentācijas prasības
Ienākošās preces	- Preču pieņemšana - Piegādes dokumentu pārbaude.	- Piegādes dokumenti. - Svēršanas kvītis.
Iekārtas un aprīkojums	- Regulāra tehniskā apkope - Tīrības pārbaude	Tehniskā apkope un tīrīšanas plāni, tajā skaitā īstenošanas apstiprinājums
Iepakojuma maisos (ja attiecināms)	Iepakojuma līnijas svaru sistēmas kalibrēšana, pārbaude vai apstiprināšana	Apstiprināšanas dokumentācija
Izejošās preces (tajā skaitā kraušana ražošanas vietā)	- Izejošo preču pārbaude: granulu temperatūra (jābūt $\leq 40\text{ }^{\circ}\text{C}$, daļiņas $\leq 1\%$), metodes izvēles brīvība. - Atsauces paraugi.	Piegādes dokumenti, tajā skaitā iepriekšējās kravas dokumenti, ja transportlīdzekļi tiek izmantoti precēm, kas nav sertificētās granulas.
Kvalitātes pārvaldība	- Pašpārraudzība, tajā skaitā rezultātu vērtējums. - Testēšanas ierīču tehniskā apkope, tīrīšana, kalibrēšana, pārbaude vai apstiprināšana.	- Testēšanas kārtība. - Testēšanas rezultāti. Testēšanas rezultātu vērtējums. - Ziņojumi par vizuālām apskatēm. Tīrīšanas kārtība. - Defekti un labošanas pasākumi. - Neatbilstošu kokskaidu granulu pārvaldība

4.4.4 Pašpārraudzība

Sertificētiem tirgotājiem jāveic regulāra pašpārraudzības sistēma saistībā ar granulu kvalitāti noliktavās un iepakojuma stacijās. Testēšanas metodes var atšķirties no metodēm, kas norādītas ISO 17225-2. Visas testēšanas metodes jāpārbauda un jāapstiprina vietējā inspekcijā. Testi jāveic saskaņā ar regulāro inspekcijas plānu. Izpilde un rezultāti jādokumentē.

Minimālās prasības noliktavām ir nedēļas inspekcija, tajā skaitā:

- uzglabāto kokskaidu granulu vizuāla apskate;
- ierīces, kas nodala daļiņas, inspekcija;
- granulu paraugu ņemšana no kravas un daļiņu daudzuma noteikšana, lai pārraudzītu ierīci daļiņu nodalīšanai.

Minimālais iepakojšanas līniju pašpārraudzības biežums ir vienreiz darba dienā. Papildus iepriekšminētajiem pasākumiem uzraudzībai jāietver testi, kas ietverti 6. tabulā.

6. Tabula. Minimālās prasības iepakojšanas staciju pašpārraudzības testiem

Parametrs	Parauga punkts	Biežums
Mehāniskā izturība Daļiņu daudzums	pēdējais iespējamais punkts pēc daļiņu nodalīšanas un pirms iepakojšanas maisos	vismaz reizi dienā

Testi jāveic atbilstoši inspektora apstiprinātajām metodēm. Ja pastāv pamatotas šaubas par granulu kvalitāti, *sertificēšanas iestāde* var pasūtīt biežākus vai papildu testus.

Prasības atsauces paraugiem skatiet 2.7. sadaļā.

4.4.5 Sūdzību izskatīšana

Katram *sertificētajam uzņēmumam* jāizveido sūdzību izskatīšanas sistēma. Sertificētajiem tirgotājiem jānozīmē darbinieks, kas pildīs sūdzību vadītāja pienākumu - vēlams, tā pati persona, kas iecelta par kvalitātes vadītāju. Sūdzību vadītājs atbild par klientu sūdzību reģistrēšanu, apstrādi, dokumentēšanu un pārraudzību, ieskaitot labošanas un novēršanas pasākumus. Sūdzības jāizskata *sertificētajam uzņēmumam*. Tādi ārēji eksperti kā inspektori var iesaistīties tikai tad, ja strīdu atrisināt neizdodas.

Ja sertificēts tirgotājs nodarbina pakalpojuma sniedzēju, tirgotājs atbild par to sūdzību izskatīšanu, kas saistītas ar šāda pakalpojuma sniedzēja darbībām, ar ko noslēgts līgums.

Tālāk minētie nosacījumi attiecas uz sūdzībām saistībā ar daļiņu materiāla daudzumu klientu noliktavās pēc **granulu kravas** piegādes:

- smalkumu daudzums (< 3,15 mm) noliktavā pārsniedz 4 w-%;
- granulu pārpalikumu daudzums pirms pēdējās piegādes bija < 10% no noliktavas ietilpības;
- patērēts mazāk nekā 20% no faktiskās piegādes;
- granulu noliktava atbilst pareizās granulu uzglabāšanas kritērijiem atbilstoši vietējām *ENplus uzglabāšanas norādēm*.

Sekojošie nosacījumi ir precizēti saistībā ar Nacionālās administrācijas prasībām:

- *Ja granulas tiek pūstas no tvertņu kravas mašīnas uz gala lietotāja noliktavu, pūšanas attālums nedrīkst pārsniegt 30 m, ieskaitot iekšējos cauruļvadus.*
- *Noliktavu tīrīšanas biežums jāpiemēro gada patēriņam. Noliktavas, kuru gada patēriņš ir ≤ 15 tonnas, jātīra reizi divos gados. Noliktavas, kuru gada patēriņš ir > 15 tonnas, jātīra vismaz reizi gadā.*
- *Produkta analīze, lai pierādītu sūdzību pamatotību, jāveic testēšanas iestādei, ko sarakstā iekļāvis ENplus. Paraugi jāņem iesaistītajām pusēm vai, ja nav slēgtas citas vienošanās, personai, kas kvalificēta paraugu ņemšanai (piemēram, no lauksaimniecības nozares). Paraugam jāpārstāv attiecīgā granulu krava (atbilstoši iepriekšminētajiem nosacījumiem). Ja iespējams, paraugu ņemšanas metodei jābalstās uz paraugu ņemšanas standarta EN 14778.*

Ja sūdzības ir par **maisos iepakotajām granulām**, pārbaudei jāatliek neatvērts maiss.

4.4.6 Granulu kravas piegādes dokumentācija - pilnas kravas piegāde

Katra granulu kravas pilnas kravas piegāde gala lietotājiem jādokumentē ar piegādes ierakstu, kur ietverts:

- *sertificēšanas zīme* vai *ENplus ID*;
- *ENplus* kvalitātes klase;
- piegādāto granulu masa kg vai tonnās;
- granulu diametrs;
- kraušanas datums;
- piegādes transportlīdzekļa reģistrācijas numurs;
- iepriekšējā krava, ja tā atšķiras no sertificētajām kokskaidu granulām.

Piegāde citiem *sertificētajiem uzņēmumiem*: ja daļiņu daudzums pārsniedz 1%, ieteicams ietvert informāciju par daļiņu daudzumu.

4.4.7 Granulu kravas piegādes dokumentācija – nepilnas kravas piegāde gala lietotājiem

Katra granulu kravas nepilnas kravas piegāde gala lietotājiem jādokumentē ar piegādes ierakstu, kur ietverts:

- *sertificēšanas zīme* vai *ENplus ID*;
- *ENplus* kvalitātes klase;
- piegādāto granulu masa kg vai tonnās;
- granulu diametrs;
- piegādes datums;
- piegādes transportlīdzekļa reģistrācijas numurs;
- uzglabāšanas telpas statuss ar redzamiem defektiem, piemēram, trūkst trieciena absorbētāju, nepietiekami cauruļvadu leņķi vai nav ventilācijas. Ja vadītājs nevar pārbaudīt uzglabāšanas telpu stāvokli, tam jābūt norādītam piegādes ierakstā.
- granulu pārpalikumu daudzums. Ja vadītājs nevar pārbaudīt granulu pārpalikumu daudzumu, tam jābūt norādītam piegādes ierakstā.
- piegādes apstākļi, piemēram, cauruļvada garums, pūšanas spiediens, pūšanas laiks;
- katla statuss (ieslēgts/izslēgts);
- neprecizitātes piegādes laikā;
- piezīme "uzglabāšanas telpas jāvēdina";
- piezīme "Glabāt sausus apstākļos";
- piezīme "Izmantot tikai apstiprinātās un atbilstošās sadegšanas sistēmās saskaņā ar ražotāja norādījumiem un valsts likumdošanu";
- iepriekšējā krava, ja tā atšķiras no sertificētajām kokskaidu granulām.

Klientam (vai tā pārstāvim) apstiprinājuma nolūkos jāparaksta piegādes dokumentācija. Piegādes ierakstu var ietvert piegādes dokumentā. *Sertificētajam tirgotājam* jāsniedz klientam piegādes ieraksta kopija.

4.4.8 Ziņošanas pienākumi

Sertificētajiem tirgotājiem jāziņo kompetentai sertifikācijas iestādei un Latvijas biomasas asociācijai LATbio par būtiskām izmaiņām un gadījumiem.

Kompetentai sertifikācijas iestādei un Latvijas biomasas asociācijai LATbio jāziņo par šādām izmaiņām:

- ikgadējās aktualizētās datu lapas noliktavām un transportlīdzekļiem, kas paredzēti *nepilnas kravas piegādei* gala lietotājiem;
- ja darbā tiek izmantoti transportlīdzekļi *nepilnas kravas* piegādei, iepriekš jāiesniedz tiem paredzēta datu lapa. Tas attiecas arī uz tiem pakalpojumu sniedzējiem, kas darbojas viena *sertificētā uzņēmuma* labā;
- jaunas maisos iepakojšanas līnijas. Tās pirms darbības uzsākšanas jāapskata *sarakstā iekļautam inspektoram*;
- aktuālā informācija par pakalpojumu sniedzējiem, kas piedāvā maisos iepakojšanu un *nepilnas kravas piegādi* gala lietotājiem un kas darbojas tikai *sertificētā tirgotāja* labā. Šie maisos iepakojšanas uzņēmumi jānovērtē uz vietas pirms darba uzsākšanas *sertificētā uzņēmuma* labā;
- katru gadu aktualizēta informācija par *sertificētajiem pakalpojumu sniedzējiem*, kas gala lietotājiem piedāvā *nepilnas kravas piegādi* un/vai iepakojšanu maisos un kas darbojas ne tikai *sertificētā uzņēmuma* labā;
- būtiskas izmaiņas kvalitātes uzraudzībā, piemēram, jaunas testēšanas metodes;
- jauna kvalitātes vadītāja iecelšana.

Latvijas biomasas asociācijai LATbio jāziņo par šādām izmaiņām un gadījumiem:

- gada ražošanas rādītāji;
- uzņēmuma īpašnieka vai juridiskā statusa izmaiņas;
- *saistīto uzņēmumu* pievienošanās vai likvidēšana;
- maisu noformējuma izmaiņas;
- apakšlicences līgumu saraksts.

Latvijas biomasas asociācija LATbio var pieprasīt papildu informāciju:

- publikācijas par sistēmu;
- kvalitātes problēmu gadījumā, kas ietekmē *sertificēto uzņēmumu* vai citas granulu nozares daļas;
- sūdzību gadījumā.

5 PAKALPOJUMU SNIEDZĒJU CERTIFICĒŠANA

5.1 Pakalpojuma sniedzēja sertifikācijas konteksts un ierobežojumi

Fakts, ka pakalpojuma sniedzējs ir ierindots visās attiecināmajās ENplus tīmekļa vietnēs (starptautiskā ENplus tīmekļa vietne [www.enplus-pellets.eu] un valsts ENplus tīmekļa vietne [www.enplus-pellets.lv]) apliecina, ka *uzņēmuma* darba procesi, pakalpojumi un kvalitātes sistēma atbilst sertifikācijas sistēmas specifikācijām un uzņēmums ir parakstījis licences līgumu ar *Latvijas biomasas asociāciju LATbio*. Sertificēts pakalpojuma sniedzējs var piedāvāt pakalpojumus, kas saistīti ar transportēšanu, uzglabāšanu, piegādi un granulu kravu iepakojšanu maisos. Iekārtas, tehniskais aprīkojums, darba procesi, kvalitātes pārvaldība, personāla kvalifikācija, sūdzību pārvaldība un dokumentācija jāpārbauda vietējām un attālinātajām inspekcijām, ko veic sarakstā iekļautas *sertificēšanas iestādes sarakstā iekļauts inspektors*.

Jāsertificējas pakalpojumu sniedzējiem, kas vairāk nekā vienam uzņēmumam ENplus sistēmā piedāvā šādus pakalpojumus:

- granulu iepakojšana maisos;
- granulu kravas nepilna kravas piegāde gala lietotājiem;

Minētie uzņēmumi, kas piedāvā pakalpojumus tikai vienam *sertificētajam uzņēmumam*, tiek uzraudzīti atbilstoši līgumslēdzēja uzņēmuma sertifikācijai.

Sertificēšanai brīvprātīgi var pieteikties uzņēmumi, kas piedāvā šādus pakalpojumus:

- granulu kravas transportēšana sertifikētajiem uzņēmumiem;
- *nepilnas granulu kravas piegāde* gala lietotājiem, ja uzņēmums darbojas tikai viena *sertificētā uzņēmuma* labā;

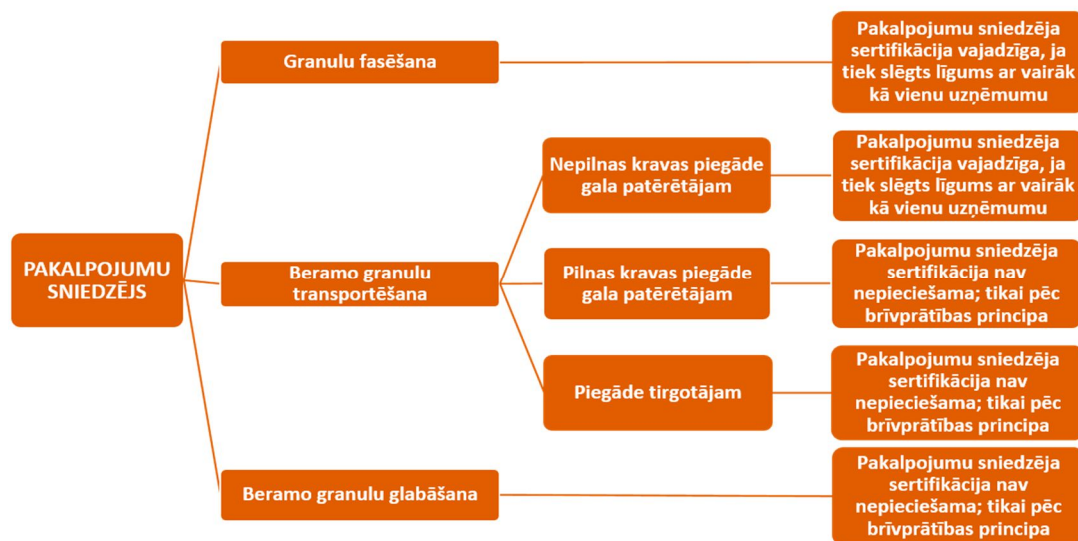
pilnas kravas piegāde gala lietotājiem;

- iepakojšana maisos (uzņēmumi, kas darbojas tikai vienam sertifikētajam uzņēmumam);
- granulu uzglabāšana.

Sertificētajiem ražotājiem un sertifikētajiem tirgotājiem, kas piedāvā pakalpojumus citiem uzņēmumiem, nav nepieciešama papildu pakalpojuma sniedzēja sertifikācija, taču tie var brīvprātīgi pieteikties, ja vēlas tikt ierindoti *sertificēto pakalpojumu sniedzēju* sarakstā attiecīgajās ENplus tīmekļa vietnēs.

Granulu ražotājiem jāsertificējas pēc ierastās kārtības, kāda paredzēta ražotājiem. Pakalpojumu sniedzēja sertifikācija tikai granulu ražošanai nav iespējama.

Par nesertificētajiem pakalpojumu sniedzējiem sertifikētajam darba devējam jāziņo Latvijas biomasas asociācijai LATbio un iesaistītajai inspekcijas iestādei (ja līgumslēdzēja uzņēmums ir *sertificēts ražotājs*) vai kompetentajai sertifikācijas iestādei (ja līgumslēdzēja uzņēmums ir *sertificēts tirgotājs*). Nesertificēto pakalpojumu uzņēmumu iekārtas un dokumenti tiek uzraudzīti kā *sertificēto uzņēmumu* ārējā uzraudzības daļa. Par sertifikācijas vajadzību uzņēmumiem ar dažādām darbībām skatiet 5. attēlu.

5. Attēls. Dažādās sertificēšanas prasības atkarībā no pakalpojuma sniedzēja uzņēmējdarbības pasākumiem

Pakalpojuma sniedzēja sertificētais darba devējs atbild par granulu kvalitāti.

5.2 Pakalpojumu sniedzēju pieteikšanās

Pakalpojumu sniedzējiem jāpiesakās sertificēšanai valstī, kur atrodas uzņēmums. Ja pieteicējam ir *saistītie uzņēmumi* dažādās valstīs vai tas šaubās, kura ENplus vadība atbild par tā pieteikumu, tam jāsaazinās ar *Starptautisko administrāciju*.

Pieteikšanās kārtība ir šāda:

1. pirmais pieteikšanās solis ir pareiza informācija. Pieteicējiem jāapmeklē ENplus starptautiskā tīmekļa vietne (www.enplus-pellets.eu) un jāpārbauda, vai valstī, kurā atrodas pakalpojuma sniedzēja galvenais birojs, ir *Nacionālā administrācija*.

Ja valstī, kur atrodas galvenais birojs, nav *Nacionālās administrācijas*, pieteicējam jāizlasa un jālejupielādē šīs *rokasgrāmatas* attiecināmās sadaļas un ENplus starptautiskajā tīmekļa vietnē "Pakalpojumu sniedzēju veidlapa".

Ja uzņēmuma izcelsmes valstī ir *Nacionālā administrācija*, pieteicējam jānospiež uz saites uz savas valsts ENplus tīmekļa vietni un jālejupielādē pieteicēja dokumentu un nodevu plāna vietējās versijas. Latvijā Nacionālās administrācijas funkcijas pilda Latvijas biomasas asociācija LATbio.

2. pakalpojuma sniedzējam jāizvēlas un jāslēdz līgums ar sarakstā iekļautu *sertificēšanas iestādi*⁶ inspekcijas un sertificēšanas veikšanai (līguma derīguma termiņam jāsakrīt ar

⁶Vēsturisku iemeslu dēļ ENplus Vācijā darbojas kā grupas sertificēšana. *Nacionālais Licencētājs* saskaņo pieteikšanās procesu.

sertificēšanas derīguma termiņu). Ja pieteikums iesniegts vietējai administrācijai, *sertificēšanas iestādei* jābūt *valsts sertifikēšanas iestādei*⁷.

Ja pakalpojuma sniedzējs izmanto maisos iepakošanas staciju, tas drīkst izvēlēties sarakstā ietvertu *testēšanas iestādi* granulu analīzei vai inspekcijas līgumā ietvert laboratorijas pakalpojumus.

3. Pakalpojuma sniedzējs nosūta Latvijas biomasas asociācijai LATbio savu pieteikumu, ietverot *saistīto uzņēmumu* sarakstu (ietverot datu lapas kravas mašīnām, kas veic *nepilnu kravu piegādi*, un noliktavām, ja attiecināms) pa e-pastu un pa pastu - divas parakstītas un apzīmogotas dokumenta kopijas.
4. Sarakstā iekļauts inspektors, ko iecēlusi *sertificēšanas iestāde*, veic sākotnēju inspekciju (ieskaitot visas uzņēmuma pārvaldītās uzglabāšanas vietas un pakalpojumu sniedzēju, ar kuriem noslēgts līgums, pārvaldītās uzglabāšanas vietas, ko izmanto pieteicēja uzņēmums). Lai veiktu inspekciju, sertifikācijas iestāde var noslēgt līgumu ar sarakstā iekļauto *Inspicēšanas iestādi*. *Sertificēšanas iestādes* darbiniekam, kas atbild par atbilstības vērtēšanu, tiek nodots *Inspicēšanas ziņojuma* eksemplārs. Šī persona vērtē *Inspicēšanas ziņojumu*. Ja pieteicējs ievēro ENplus nolikumu, pieteicēja uzņēmumam un Latvijas biomasas asociācijai LATbio tiek iesniegts *Atbilstības ziņojums*. Tas jāizdara divu mēnešu laikā kopš inspekcijas datuma. Ja pieteicēja uzņēmumam ir nepieciešams vairāk laika trūkstošās informācijas sniegšanai, šo laika ierobežojumu var pagarināt.
5. Latvijas biomasas asociācija LATbio izraksta rēķinu uzņēmumam par sarakstā iekļauto nodevu. Kad pakalpojuma sniedzējs nomaksājis nodevas, Latvijas biomasas asociācija LATbio nosūta *pakalpojuma zīmogu sertifikētajam pakalpojuma sniedzējam; kompetentā sertifikēšanas iestāde* tam nosūta sertifikātu. Pakalpojuma sniedzējs un Latvijas biomasas asociācija LATbio paraksta līgumu; dažās valstīs līgums var būt kā daļa no pieteikuma veidlapas. Uzņēmuma nosaukums tiek publicēts visās attiecināmajās ENplus tīmekļa vietnēs.

Ja uzņēmums iepako granulas maisos, sertifikētais darba devējs atbild par to, lai maisu noformējumu apstiprinātu Latvijas biomasas asociācija LATbio.

Pieteicējs var atsaukt pieteikumu jebkurā procedūras brīdī. Latvijas biomasas asociācija LATbio noraida pieteikumu, ja tas divu mēnešu laikā nav saņēmis sākotnējās inspekcijas pozitīvu atbilstības vērtējumu, un var noraidīt pieteikumu, ja pieteicējs mēneša laikā kopš rēķina izrakstīšanas nav samaksājis licences nodevas.

5.3 Pakalpojumu sniedzēju ārējā uzraudzība

Katra sertifikācijas perioda (trīs gadi) sākumā jāiziet vietējā inspekcija un jāietver visu uzglabāšanas vietu, kas paredzētas gala lietotāja piegādei, inspekcija, kā arī tādas ierīces inspekcija, kas nodala daļiņas iekraušanai kravas mašīnās piegādei gala lietotājam. Pirms sertifikāta termiņa beigām, bet ne agrāk kā sešus mēnešus pirms tā, jāiziet inspekcija sertifikātu atjaunošanai. Laikā starp divām vietējām inspekcijām tiek veiktas attālinātās inspekcijas. Tā kā iepakošana maisos rada lielu apdraudējumu produkta kvalitātei, pakalpojumu sniedzējiem, kas darbojas iepakošanas stacijā, ik gadu jāiziet vietējā inspekcija. Visas inspekcijas jāveic *sarakstā*

⁷Vēsturisku iemeslu dēļ Austrijā pastāv divas valsts sertifikācijas organizācijas.

iekļautam inspektoram, ko norīkojusi kompetenta sertifikācijas iestāde. Lai veiktu inspekciju, sertifikācijas iestāde var noslēgt līgumu ar sarakstā iekļauto Inspicēšanas iestādi. *Sertificēšanas iestādei* jāpiedāvā atbilstošs inspekcijas datums, un tas jāpaziņo uzņēmumam vismaz divas nedēļas iepriekš.

7. tabulā redzams pakalpojumu sniedzēju inspekciju biežuma un tipu pārskats. Ja pakalpojuma sniedzējs atbilst vairāk nekā vienai kategorijai, attiecināmi stingrāki nosacījumi. Pakalpojumu sniedzējiem, kas piedāvā transportēšanas pakalpojumus sertificētajiem uzņēmumiem (nevis gala lietotājiem) un/vai uzglabāšanas pakalpojumus, inspekcija jāiziet tikai, ja tie sertificējušies brīvprātīgi.

7. Tabula. Pakalpojumu sniedzēju ar dažādām darbībām inspekciju biežuma un tipa pārskats

Uzņēmuma darbība	Inspekcijas tips(-i) un biežums
Granulu iepakojšana maisos	Ikgadēja vietēja inspekcija
Granulu kravas transportēšana <i>sertificētam uzņēmumam</i>	- Vietējā inspekcija sertifikācijas un atkārtotas sertifikācijas laikā (reizi 3 gados). - Attālināta inspekcija katra sertifikācijas perioda 2. un 3. gadā.
Granulu kravas piegāde gala lietotājam	- Vietējā inspekcija sertifikācijas un atkārtotas sertifikācijas laikā (reizi 3 gados). - Attālināta inspekcija katra sertifikācijas perioda 2. un 3. gadā.
Granulu kravas uzglabāšana	- Vietējā inspekcija sertifikācijas un atkārtotas sertifikācijas laikā (reizi trīs gados). - Attālināta inspekcija katra sertifikācijas perioda 2. un 3. gadā.

Sertifikācijas iestāde var noslēgt līgumu ar sarakstā iekļautas *Inspicēšanas iestādes* inspektoru. *Sertificēšanas iestādei* jāpiedāvā atbilstošs inspekcijas datums, un tas jāpaziņo uzņēmumam vismaz divas nedēļas iepriekš. *Sertificētajam uzņēmumam* jāsniedz inspektoram piekļuve visām vietām un zonām, kas saistītas ar granulu uzņēmējdarbības aktivitātēm, un visai attiecināmajai dokumentācijai un personālam.

Sarakstā iekļautais inspektors:

- inspicē iekārtas un darba aprīkojumu, piemēram, noliktavas, transportlīdzekļus, daļiņu nodalīšanas ierīces, iepakojšanas maisos līnijas, testēšanas aprīkojumu, tajā skaitā nejauši izvēlētas uzglabāšanas vietas
(kontrolēto glabātuvju skaits: $\sqrt{n}$; n =kopējais glabātuvju skaits)
- pārbauda kvalitātes pārvaldību, tajā skaitā darba kārtību, dokumentāciju, kvalitātes politiku un personāla kvalifikāciju;
- pārbauda sūdzību izskatīšanu un piegādes dokumentāciju;
- pārbauda kvalitātes uzraudzību un pašpārraudzību;
- pārbauda kvalitātes vadītāju un kravas mašīnu, kas paredzētas *nepilnas kravas piegādei*, vadītāju (ja attiecināms) apmācību ierakstus;

- pārbauda aktualizēto datu lapu dokumentāciju par transportlīdzekļiem, kas paredzēti *daļējas kravas piegādei* un gala lietotāju noliktavām, ja tas attiecas uz uzņēmumu;
- pārbauda ziņošanas pienākumu pildīšanu Latvijas biomasas asociācijai LATbio;
- iepakošanas līnijā paņem granulu maisu kā paraugu. Paraugam tiek analizēts mitruma saturs, mehāniskā izturība un daļiņu izplatība.

Pirms tirdzniecības un pēc tam reizi gadā, kad veikta sākotnējā inspekcija un darbībā atgrieztas iepakošanas līnijas, tās jāpārbauda *sarakstā iekļautam inspektoram*.

Sertificētiem pakalpojumu sniedzējiem bez iepakošanas līnijas tajos gados, kad nenotiek fiziska inspekcija, jāiziet attālināta inspekcija. Šādas inspekcijas jāveic *sarakstā iekļautam inspektoram*. *Sertificētajam uzņēmumam* jāsniedz dokumentācija par iekārtām un tehnisko aprīkojumu (aktualizētu datu lapu veidā), iekšējiem mācību pasākumiem, iekšējo kvalitātes uzraudzību un sūdzībām. Inspektors pieprasa certificētajam uzņēmumam informāciju par uzņēmuma darījumiem (preču saņemšanu un izejošajām precēm) pirms attālinātās inspekcijas iepriekšējā gada konkrētās dienās. Inspektors pārbauda dokumentus un var pieprasīt *sertificētajam uzņēmumam* atsūtīt plašāku informāciju.

Pēc *Latvijas biomasas asociācijas LATbio* pieprasījuma var tikt veiktas ārkārtas inspekcijas, piemēram, ja saņemta nopietna(-s) sūdzība(-s). Gadījumā, ja konstatēta nopietna neatbilstība, *sertificētajam uzņēmumam* jāapmaksā ārkārtas inspekcija un ar to saistītās granulu analīzes. *Sertificētais uzņēmums* var iesniegt iebildumu pret inspektora lēmumu (skatiet *sadaļu 2.8*). Ja ārkārtas inspekcijas rezultāti ir neattaisnoti, par inspektora pakalpojumiem jāmaksā *Latvijas biomasas asociācijai LATbio*.

Inspektors novērtē un klasificē visus rezultātus, kas neatbilst *rokasgrāmatas* nolikumam un tās grozījumiem. Neatbilstības klasifikācija veidota saskaņā ar kvalitātes riskiem:

A tipa neatbilstības attiecas uz neatbilstošām kurināmā īpašībām un nepietiekamiem pašpārraudzības testiem. Pieteicēja/sertificētajam uzņēmumam jānosaka, kāpēc radusies A tipa neatbilstība, un tā jālabo. Inspektoram jālemj, vai nepieciešama jauna inspekcija un vai neatbilstības labošanu var pierādīt citā veidā (piemēram, sniedzot liecību fotoattēla/videoklipa veidā). Inspekcijas ziņojums *kompetentai sertifikācijas iestādei* tiek nosūtīts pēc tam, kad uzņēmums iesniedzis apmierinošu labojumu pierādījumu vai uzņēmums nokavējis apmierinoša pierādījuma iesniegšanas termiņu.

B tipa neatbilstības attiecas uz risku, ka produkts var pilnībā neatbilst specifikācijām (un, to neatrisinot, var izraisīt A tipa neatbilstības) vai ka nevar noteikt kvalitātes problēmu izcelsmi. B tipa neatbilstības uzskaitītas *Inspicēšanas ziņojumā*, kas tiks nosūtīts *kompetentajai sertifikācijas iestādei*. B neatbilstība jālabo pieteicēja/sertificētajam uzņēmumam. Labošanas termiņu, kad pieteicēja/sertificētajam uzņēmumam jānosūta labojumu pierādījumi *sertifikācijas iestādei*, nosaka *sertifikācijas iestāde*. B tipa neatbilstības jālabo, pirms izsniegts *Atbilstības ziņojums*.

C tipa neatbilstības ir sīkas novirzes, kas nerada risku, ka produkts varētu neatbilst specifikācijām. C tipa neatbilstībām jābūt uzskaitītām *Atbilstības ziņojumā*, un tās jālabo līdz nākamajai inspekcijai. Latvijas biomasas asociācija LATbio atbildīga par papildu pasākumiem

un termiņu uzstādīšanu saistībā ar *sertificēšanas zīmoga* lietojumu, piegādes dokumentu, maisu noformējumu, siltumnīcefekta gāzu aprēķinu vai ziņošanas saistībām.

Ja līdz noteiktajam termiņam nav izlabota A tipa vai B tipa neatbilstība, *kompetentā sertifikācijas iestāde* aptur sertifikātu un uzstāda jaunu labošanas termiņu. Ja pieteicēja/sertificētais uzņēmums nespēj labot A tipa vai B tipa neatbilstību līdz jaunajam termiņam, tiek anulēts tā sertifikāts.

Mēneša laikā kopš inspekcijas uzņēmumam jāiesniedz klientam un kompetentajai sertifikācijas iestādei inspicēšanas ziņojums un laboratorijas ziņojums (ja attiecināms). Ja pieteicēja/sertificētajam uzņēmumam ir nepieciešams vairāk laika trūkstošās informācijas sniegšanai, termiņu var pagarināt pēc konsultēšanās ar kompetento sertifikācijas iestādi.

Divu mēnešu laikā kopš inspekcijas datuma *kompetentajai sertifikācijas iestādei* jāiesniedz *Atbilstības ziņojums* Latvijas biomasas asociācijai LATbio. Ja pieteicēja uzņēmumam ir nepieciešams vairāk laika trūkstošās informācijas sniegšanai, šo laika ierobežojumu var pagarināt.

Atbilstības ziņojums satur informāciju par C tipa neatbilstībām un novērojumiem (A tipa un B tipa neatbilstības jālabo, pirms izdots *Atbilstības ziņojums*)

5.4 Prasības pakalpojumu sniedzējiem

Šīs prasības attiecas uz *sertificētiem uzņēmumiem* un uzņēmumiem, kas piesakās sertifikācijai. Prasības *granulu maisiem* un *Big Bag maisiem* aprakstītas attiecīgi sadaļās (2.5 un 2.6).

5.4.1 Kvalitātes pārvaldība

Kvalitātes pārvaldībai jāietver iekšējās lietošanas instrukcijas, mācību pieraksti (ārējie un iekšējie) un prasību un sūdzību izskatīšanas kārtība.

Kvalitātes vadītājs: *sertificētā uzņēmuma* vadībai jāieceļ kvalitātes vadītājs, kas pārzina dažādu darba procesu ietekmi uz pārvietoto granulu kvalitāti. Kvalitātes vadītājam jāīsteno pasākumi, ievērojot kvalitātes uzraudzības prasības un iekšējās kvalitātes pārvaldības dokumentāciju. Kvalitātes vadītājs darbojas kā kontaktpersona saziņai ar *sertificēšanas iestādi* un Latvijas biomasas asociāciju LATbio. Pēdējā informē kvalitātes vadītāju par uzlabojumiem un izmaiņām sertifikācijas sistēmā. Kvalitātes vadītājam vismaz pirmajā gadā un pēc tam vismaz vienreiz katrā sertifikācijas periodā jāpiedalās ārējā mācību kursā par granulu kvalitāti. Mācības jāapstiprina *Latvijas biomasas asociācijai LATbio*.

Kvalitātes vadītājam jānodrošina darba procesa, kas ietekmē kokskaidu granulu kvalitāti, pienācīgs novērtējums un dokumentācija. Dokumentācija regulāri jāaktualizē un jāuzrāda vadībai. Kvalitātes vadītājs darbojas kā savu kolēģu kontaktpersona funkciju traucējumu gadījumos. Par atklātajiem defektiem nekavējoties jāziņo atbildīgajiem darbiniekiem, un tie jālabo.

Kvalitātes vadītājs var saviem darbiniekiem nozīmēt atsevišķus pārraudzības un dokumentācijas uzdevumus. Tādā gadījumā kvalitātes vadītājam jāinformē par viņu pienākumiem atbildīgie

darbinieki un jāpārbauda, vai šie pienākumi tiek pareizi pildīti. Lieliem uzņēmumiem ar filiālēm vairākās valstīs uz katru valsti nepieciešams vismaz viens kvalitātes vadītājs.

Sertificētā uzņēmuma kvalitātes vadītājam ar visiem darbiniekiem jāveic ikgadējas kvalitātes apmācības. Mācības jādokumentē (datums, dalībnieki, saturs).

Tādu kravas mašīnu vadītājiem, kas paredzētas *nepilnas kravas piegādei* gala lietotājiem, jāpiedalās mācību kursā par pareizu granulu piegādi un uzglabāšanu. Mācības notiek pirmā sertifikācijas gada laikā un vienreiz katrā sertifikācijas periodā. *Sertificētie uzņēmumi* var rīkot uzņēmuma iekšējo mācību seminārus. Mācību saturs jāapstiprina *sarakstā iekļautajam inspektoram*.

5.4.2 Iekārtas un darba aprīkojums

Sertificētajam uzņēmumam jābūt piemērotam tehniskajam aprīkojumam un iekārtām, kas paredzēti augstas kvalitātes kokskaidu granulu pārvietošanai. Iekārtām jāatbilst šādām specifikācijām (ja attiecas uz konkrēto uzņēmumu):

- izkraušanas, manipulāciju un uzglabāšanas zonām jābūt pasargātām no augsnes, akmeņu un graudu, kā arī līdzīgu vielu piesārņojuma;
- dažādām kvalitātes klasēm paredzētām noliktavām jābūt savstarpēji nodalītām. Jāievēro darba kārtība, kas nepieļauj sajaukšanos vai piesārņojumu;
- granulu iekraušanas zonām jābūt pasargātām no lietus un sniega pat spēcīga vēja apstākļos;
- ja tvertņu transportlīdzekļi aprīkoti ar pārklāšanas ierīci, pārklāšanas līdzekļa maksimālā deva ir 0,2 w-% granulu;
- piegādājot granulu kravas gala lietotājiem, aizliegts pārvietot granulas no vienas kravas mašīnas uz citu, nenodalot daļiņas.

Tālāk minētie jautājumi ir precizēti saistībā ar Nacionālās administrācijas prasībām:

- *Ja kokskaidu granulas tiek piegādātas no noliktavas gala patērētājam, uzglabāšanas telpai jābūt aprīkotai ar ierīci, kas nodala daļiņas. Ierīcei jābūt veidotai tā, lai mazinātu daļiņu izplatību no 10 w-% uz mazāk nekā 1 w-% ikdienas darbībās. Granulas nedrīkst uzglabāt pēc daļiņu nodalīšanas. Ja tiek izmantota piltuvveida glabātuve, kad ir darbināts desmitkārtīgs piltuves apjoms, tā regulāri jāiztukšo pilnībā. Ja tās tilpums pārsniedz 20 tonnas, tā pilnībā jāiztukšo ik pēc 200 tonnām.*
- *Tvertņu transportlīdzekļiem, kas paredzēti daļējas kravas piegādei gala lietotājiem, jābūt aprīkoti ar nelielas rupjapstrādes padeves sistēmu - piegādes caurulei jāspēj novirzīt elektrisko strāvu (transportlīdzekļa sazemējums) un jābūt ar pārklājumu, lai novērstu berzi. Savienojumā starp caurulēm nedrīkst būt asas malas, kas pavērstas pret granulu plūsmu. Ja tiek izmantoti transportlīdzekļi, nevis tvertņu kravas mašīnas piegādei gala lietotājiem, drīkst izmantot tikai tādu aprīkojumu, kas nodrošina rūpīgu piegādi ar minimālu daļiņu ģenerēšanu.*
- *Piegādēm gala lietotājiem aizliegts izmantot transportlīdzekļus, kas aprīkoti ar rotējošu padevi, jo tie izraisa pastiprinātas daļiņu ģenerēšanas risku. Latvijas biomasas asociācija LATbio var vienoties ar uzņēmumu par atsevišķu pārejas posmu."*

- *Transportlīdzekļiem, kas paredzēti daļējas kravas piegādei gala lietotājiem, iekšpusē jābūt aprīkoti ar kalibrētu svaru sistēmu. Kompetenta sertifikācijas iestāde uz pārejas posmu var pieļaut atsevišķus šī likuma izņēmumus.*
- *Tvertņu transportlīdzekļiem, kas paredzēti piegādei gala lietotājiem, jābūt aprīkoti ar ierīci padeves gaisa izvadīšanai piegādes laikā no uzglabāšanas telpām, ja tāda nepieciešama. Kompetentā sertifikācijas iestāde var pieņemt citus risinājumus, kas nepieļauj putekļus iepūšanu klienta ēkā. Par to, kurš risinājums pieņemts, jāinformē Latvijas biomasas asociācija LATbio.*

5.4.3 Galvenie darba procesi

Jāveic tālāk aprakstītie procesi (ja attiecināms uz uzņēmumu); izpilde jādokumentē.

8. Tabula. Granulu pārvietošanas un saistīto dokumentācijas prasību galvenie darba procesi.

Joma	Procesi	Dokumentācijas prasības
Ienākošās preces	• Preču pieņemšana • Piegādes dokumentu pārbaude.	• Piegādes dokumenti. • Svēršanas kvītis.
Iekārtas un aprīkojums	• Regulāra tehniskā apkope • Tīrības pārbaude	• Tehniskā apkope un tīrības plāni, tajā skaitā īstenošanas apstiprinājums
Iepakojšanas maisos (ja attiecināms)	• Iepakojšanas līnijas svaru sistēmas kalibrēšana, pārbaude vai apstiprināšana	• Apstiprināšanas dokumentācija
Izejošās preces (tajā skaitā kraušana ražošanas vietā)	• Izejošo preču pārbaude: granulu temperatūra (jābūt $\leq 40\text{ }^{\circ}\text{C}$, daļiņas $\leq 1\%$), metodes izvēles brīvība. • Atsauces paraugi.	• Piegādes dokumenti, tajā skaitā iepriekšējās kravas dokumenti, ja transportlīdzekļi tiek izmantoti precēm, kas nav sertificētās granulas.
Kvalitātes pārvaldība	• Pašpārraudzība, tajā skaitā rezultātu vērtējums. • Testēšanas ierīču tehniskā apkope, tīrīšana, kalibrēšana, pārbaude vai apstiprināšana.	• Testēšanas kārtība. • Testēšanas rezultāti. Testēšanas rezultātu vērtējums. • Ziņojumi par vizuālām apskatēm. Atbrīvošanas procedūras. • Defekti un labošanas pasākumi. • Neatbilstošu kokskaidu granulu pārvaldība

5.4.4 Pašpārraudzība

Sertificētiem pakalpojumu sniedzējiem jāveic regulāra pašpārraudzības sistēma saistībā ar granulu kvalitāti noliktavās un iepakojšanas stacijās. Testēšanas metodes var atšķirties no

metodēm, kas norādītas ISO 17225-2. Visas testēšanas metodes jāpārbauda un jāapstiprina vietējā inspekcijā. Testi jāveic saskaņā ar regulāro inspekcijas plānu. Izpilde un rezultāti jādokumentē.

Minimālās prasības noliktavām ir nedēļas inspekcija, tajā skaitā:

- uzglabāto kokskaidu granulu vizuāla apskate;
- ierīces, kas nodala daļiņas, inspekcija;
- granulu paraugu ņemšana no kravas un daļiņu daudzuma noteikšana, lai pārraudzītu ierīci daļiņu nodalīšanai.

Minimālais iepakojšanas līniju pašpārraudzības biežums ir vienreiz darba dienā. Papildus iepriekšminētajiem pasākumiem uzraudzībai jāietver testi, kas ietverti 9. tabulā.

9. Tabula. Minimālās prasības pašpārraudzības testiem par maisos iepakojšanas stacijām

Parametrs	Parauga punkts	Biežums
Mehāniskā izturība Daļiņu daudzums	pēdējais iespējamais punkts pēc daļiņu nodalīšanas un pirms iepakojšanas maisos	vismaz reizi dienā

Testi jāveic atbilstoši inspektora apstiprinātajām metodēm. Ja pastāv pamatotas šaubas par granulu kvalitāti, *sertificēšanas iestāde* var pasūtīt biežākus vai papildu testus.

Prasības atsaucies paraugiem skatiet 2.7. sadaļā.

5.4.5 Granulu kravas piegādes dokumentācija - pilnas kravas piegāde

Katra granulu kravas piegāde gala lietotājiem jādokumentē ar piegādes ierakstu, kur ietverts:

- *sertificēšanas zīme* vai *sertificētā uzņēmuma*, kas nodarbina *sertificēto pakalpojuma sniedzēju*, ENplus ID
- ENplus kvalitātes klase;
- piegādāto granulu masa kg vai tonnās;
- granulu diametrs;
- kraušanas datums;
- piegādes transportlīdzekļa reģistrācijas numurs;
- iepriekšējā krava, ja tā atšķiras no sertificētajām kokskaidu granulām.

Piegāde citiem *sertificētajiem uzņēmumiem*: ja smalkumu daudzums pārsniedz 1%, ieteicams ietvert informāciju par smalkumu daudzumu.

5.4.6 Granulu kravas piegādes dokumentācija – nepilnas kravas piegāde gala lietotājiem

Katra granulu kravas nepilnas kravas piegāde gala lietotājiem jādokumentē ar piegādes ierakstu, kur ietverts:

- *sertificēšanas zīme* vai *sertificētā uzņēmuma*, kas nodarbina *sertificēto pakalpojuma sniedzēju*, ENplus ID
- ENplus kvalitātes klase;

- piegādāto granulu masa kg vai tonnās;
- granulu diametrs;
- piegādes datums;
- piegādes transportlīdzekļa reģistrācijas numurs;
- uzglabāšanas telpas stāvoklis ar redzamiem defektiem, piemēram, trūkst trieciena absorbētāju, nepietiekami cauruļvadu leņķi vai nav ventilācijas (tikai *nepilnas kravas piegādei*). Ja vadītājs nevar pārbaudīt uzglabāšanas telpu stāvokli, tam jābūt norādītam piegādes ierakstā. Granulu atlikumu daudzums (tikai *nepilnas kravas piegādei*). Ja vadītājs nevar pārbaudīt granulu atlikumus, tam jābūt norādītam piegādes ierakstā.
- piegādes apstākļi, piemēram, cauruļvada garums, pūšanas spiediens, pūšanas laiks;
- katla statuss (ieslēgts/izslēgts);
- neprecizitātes piegādes laikā;
- piezīme "uzglabāšanas telpas jāvēdina";
- piezīme "Glabāt sausus apstākļos";
- piezīme "Izmantot tikai apstiprinātās un atbilstošās sadegšanas sistēmās saskaņā ar ražotāja norādījumiem un valsts likumdošanai";
- iepriekšējā krava, ja tā atšķiras no sertificētajām kokskaidu granulām.

Klientam (vai tā pārstāvim) apstiprinājuma nolūkos jāparaksta piegādes dokumentācija. Piegādes ierakstu var ietvert piegādes dokumentā. *Sertificētajam tirgotājam* jāsniedz klientam piegādes ieraksta kopija.

5.4.7 Ziņošanas pienākumi

Sertificētajiem pakalpojumu sniedzējiem jāziņo kompetentai sertifikācijas iestādei un Latvijas biomasas asociācijai LATbio par būtiskām izmaiņām un gadījumiem.

Kompetentai sertifikācijas iestādei un Latvijas biomasas asociācijai LATbio jāziņo par šādām izmaiņām (ja attiecas uz uzņēmuma sniegtajiem pakalpojumiem):

- ikgadējās aktualizētās datu lapas noliktavām un transportlīdzekļiem, kas paredzēti *daļējas kravas piegādei* gala lietotājiem;
- ja darbā tiek izmantoti transportlīdzekļi daļējai kravas piegādei, iepriekš jāiesniedz tiem paredzēta datu lapa;
- jaunas maisos iepakojšanas līnijas. Tās pirms darbības uzsākšanas jāapskata *sarakstā iekļautam inspektoram*;
- būtiskas izmaiņas kvalitātes uzraudzībā, piemēram, jaunas testēšanas metodes;
- jauna kvalitātes vadītāja iecelšana.

Latvijas biomasas asociācijai LATbio jāziņo par šādām izmaiņām (ja attiecas uz uzņēmuma sniegtajiem pakalpojumiem):

- uzņēmuma īpašnieka vai juridiskā statusa izmaiņas;
- *saistīto uzņēmumu* pievienošanās vai likvidēšana;

Latvijas biomasas asociācija LATbio var pieprasīt papildu informāciju:

- publikācijām par sistēmu;
- kvalitātes problēmu gadījumā, kas ietekmē *sertificēto uzņēmumu* vai citas granulu nozares daļas;

6 ATTIECINĀMIE DOKUMENTI

Pašreizējā starptautiskajā [www.enplus-pellets.eu] vai ENplus vietējā tīmekļa vietnē [www.enplus-pellets.lv] ir derīgi šādi dokumenti, kas minēti *rokasgrāmatā*:

- *Glabāšanas vadlīnijas*
- Pašpārraudzības norādes
- Siltumnīcefekta gāzu emisiju kalkulators
- Ražotāju pieteikuma veidlapas
- Tirgotāju pieteikuma veidlapas
- Pakalpojumu sniedzēju pieteikuma veidlapas
- Datu lapas transportlīdzekļiem (piegādei gala lietotājiem), noliktavām un maisos iepakošanas stacijām
- Apakšlicences līguma veidne
- Piegāžu ierakstu veidne

7 PIELIKUMS

7.1 Identificējošie marķējumi: krāsu kombinācijas un kodi

7.1.1 Krāsu kombinācijas

Sertificēšanas zīme, kvalitātes zīme un pakalpojuma zīme jāizmanto tā, kā noteikusi Latvijas biomasas asociācija LATbio. Iespējamās krāsu kombinācijas ir parādītas 1. Tabulā. 8. tabulā.

1. Tabula. Identifikācijas zīmju iespējamās krāsu kombinācijas

Versija	Sertifikācijas zīme	Kvalitātes logo	Pakalpojumu zīme
Versija A: oficiālā krāsu kombinācija Krāsu kodus skat. 9. tabulā	 BE 023	 BE 023	 BE 912 SP
Versija B: Monohromais variants: melns un balts Melni elementi uz balta fona.	 BE 023	 BE 023	 BE 912 SP
Versija C: Monohromais variants: krāsainais Elementi ir vienā monohromā krāsā uz fona, kas ir vienā monohromā krāsā. Logo ir jābūt skaidri saskatāmam.	 BE 023 Piemērs, tikai granulu maisiem	 Piemērs, tikai granulu maisiem	Nav atļauts

7.1.2 Krāsu kodi

9. tabulā parādīti dažādu grafisko elementu krāsu kodi

2. **Tabula.** Krāsu kodi krāsām, kuras jāizmanto identifikācijas zīmēm

	oranžs	pelēks	melns
RGB (sarkans, zaļš, zils)	R=225, G=93, B=0	R=134, G=129, B=117	R=24, G=23, B=21
CMYK (zils, violets, dzeltens, melns)	C=0, M=65, Y=100, K=0	C=0, M=5, Y=20, K=60	C=0, M=0, Y=0, K=100
Pantone	1505	424	Melns
HKS krāsu modelis	HKS 7	HKS 96	HKS 88